

PARLAMENT DE CATALUNYA

Presidència
de l'honorable Sr. Lluís Companys i Jover

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 6 de juny del 1933

SUMARI

A les cinc i cinc minuts de la tarda s'obre la sessió, sota la presidència de l'honorable senyor Lluís Companys i Jover.

Lectura i aprovació de l'acta de la sessió anterior.

Ordre del dia:

Prec del senyor Tries de Bes, als senyors Consellers de Governació i de Cultura, referent a la destrucció d'una creu a Gandesa.

Resposta del senyor Conseller de Cultura i rectificació del senyor Tries de Bes.

Prec del senyor Tallada, al senyor Conseller de Governació, en relació a unes destitucions a l'Ajuntament d'Ulldecona.

Precs del senyor Vallès i Pujals, als senyors Consellers de Finances i de Governació, sobre el concurs per a la provisió de la plaça de Cap de Recaptació a Girona; reiterant una petició sobre l'Ajuntament de Vilabertran; i el plantejament de la interpel·lació sobre política municipal de la Generalitat.

Resposta del senyor Conseller de Finances.

Rectificacions dels senyors Vallès i Pujals i Conseller de Finances.

Resposta del senyor Conseller de Governació i rectificació del senyor Vallès i Pujals.

Prec del senyor Carreres i Artau, al senyor Conseller de Cultura, sobre l'Autonomia universitària.

Resposta del senyor Conseller de Cultura i rectificació del senyor Carreres i Artau.

Continuació de la interpel·lació sobre Política econòmica del Govern de la Generalitat.

Rectificacions dels senyors Vidal i Guardiola i Ruiz i Ponseti.

Se suspèn el debat.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió especial sobre el Projecte de Llei relatiu a la resolució dels conflictes derivats dels contractes de conreu.

Es dona lectura a un article 2.ⁿ bis que proposa en forma d'esmena la Minoria de Lliga Catalana entre els articles 2.ⁿ i 3.^r del Projecte.

La defensa el senyor Vidal i Guardiola i és rebutjada pel senyor Riera, de la Comissió.

Rectifica el senyor Vidal i Guardiola i hi intervé, per la Comissió, el senyor Galés.

Retirada l'esmena, passa a votar-se nominalment la proposició d'article 2.ⁿ bis que restà pendent de votació en la sessió anterior. És rebutjada per 42 vots contra 10.

El senyor Ventosa i Calvell retira una altra esmena de la Minoria de Lliga Catalana.

S'entra a la discussió de l'article 3.^r

Un vot particular de la Minoria d'Unió Socialista és defensat pel senyor Serra i Moret, el qual, després d'unes paraules del senyor Galés, retira el vot particular.

El senyor Rovira i Roure defensa un vot particular de la Minoria de Lliga Catalana, que la Comissió ha declarat no acceptar.

El senyor Canturri, de la Comissió, contesta al senyor Rovira i Roure.

Rectifiquen els senyors Rovira i Roure i Canturri.

En votació ordinària és rebutjat el vot particular, amb els vots a favor de la Minoria de Lliga Catalana.

És llegida una esmena que proposen els senyors Andreu, Farreres i Duran, Bancells i Fàbrega.

La defensa el senyor Andreu.

Intervencions dels senyors Ventosa i Calvell i Comorera.

Rectifiquen els senyors Andreu i Ventosa i Calvell.

Manifestacions del senyor Galés, per la Comissió, i del senyor Conseller de Justícia i Dret.

Es retirada l'esmena.

Es suspèn el debat.

Ordre del dia per a la sessió de dimecres.

S'aixeca la sessió a un quart de nou i deu minuts de la vetlla.

S'obre la sessió a les cinc i cinc minuts de la tarda, sota la presidència de l'honorable senyor Lluís Companys i Jover.

Al banc roig hi ha els honorables senyors Conseller Primer i Consellers de Cultura, d'Agricultura i Economia i de Treball i Obres Públiques.

Es llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior.

ORDRE DEL DIA

Precs i preguntes

La destrucció d'una creu a Gandesa

El Sr. PRESIDENT: El senyor Tries de Bes té la paraula.

El Sr. TRIES DE BES: Senyors Diputats: Es amb una barreja d'indignació i de repugnància que jo faig un prec, que voldria dirigir directament al senyor Conseller de Governació, però, que per estar relacionat també amb la Cultura, aprofito l'avinentesa d'estar aquí present el senyor Gassol per dirigir-me a ell. Es tracta dels fets repugnants ocorreguts a Gandesa la setmana darrera, que, per a estalviar-me adjectius que jo vull que no apareguin a la meua boca, deixaré a la sobirana eloqüència de la narració dels fets tota llur força: «El dia 29 de maig, a dos quarts de cinc de la tarda, el primer Tinent d'Alcalde de Gandesa, Llorenç Salvador i Tomàs, sembla que en funcions de primera autoritat municipal i acompanyat d'un guàrdia municipal i d'un Sereno, es dirigiren a la "Creu Coberta", situada a uns 200 metres de la ciutat, i obeint a un acord, sembla que de part dels Regidors que formen la Majoria municipal, arrencaren la creu, a la qual fa com a cosa d'un mes li fou posat a sota un explosiu i que en explotar sols perjudicà i posà en perill una de les columnes del cimbori que la cobria. La creu, degut als brutals esforços dels agents de l'autoritat municipal, caigué sense sofrir cap desperfecte, i aleshores l'Alcalde ordenà que fos destruïda, el que realitzà pels seus agents i amb l'ajut

de quatre o cinc dels que ho contemplaven, prenent-hi part les dues filles d'un Regidor que, després de trocejar-la, hi escopiren i cometeren altres profanacions. Un cop realitzada la feta deixaren abandonats els fragments de la creu; a l'endemà, segurament recapacitats del greuge comès, volgueren recollir les restes de l'obra i els costà un xic el trobar-les, car sembla que unes mans pietoses ho havien amagat a una vinya per a portar-ho després a un lloc més segur.»

El Sr. CUNILLERA: Sola, sola; va marxar sola.

El Sr. TRIES DE BES: «Trobats els restes de la creu, els tancaren abandonats al Cementiri vell. Seguidament fou practicada la mateixa operació als altres llocs, com són les creus del Calvari i unes capelletes amb la imatge de la Mare de Déu de la Font-calda, patrona de Gandesa, situades a la Font de dalt, entrant a la població per la carretera de Tortosa; al Peiró, començament del camí que condueix al Santuari de la Font-calda, a uns 2 quilòmetres de la ciutat, i al Coll d'en Canà, mig camí del Santuari. Tots aquests atropells també foren verificats amb la més viva indignació de la ciutat.»

Aquesta creu, la fotografia de la qual tinc jo aquí a disposició dels senyors Diputats i del Govern, és una creu gòtica del segle xv, una de les joies més preuades de Catalunya i que consta catalogada en les obres artístiques nacionals nostres. La gravetat dels fets, senyors Diputats, no és aquest vandalisme escandalós i semi-anònim que hem vingut presenciant nosaltres amb dolor fa un quant temps, sinó que és efecte d'un acord municipal.

Jo voldria demanar al senyor Conseller de Cultura, la sensibilitat artística del qual ens és a tots ben coneguda, que recapacités la magnitud d'aquest acte de barbàrie, que es prenguessin les mesures, no ja per a remeiar allò que no té remei, però almenys que no se'n cometessin d'altres, tenint en compte que per molt menys, senyors Diputats, al Marroc es troba avui en situació de Protectorat.

El Sr. CONSELLER de Cultura : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Conseller de Cultura.

El Sr. CONSELLER de Cultura : Poques paraules, solament per a dir al meu estimat amic Tries de Bes que jo estava assabentat ja aquest matí del fet ocorregut a Gandesa. Jo, però, més m'hauria estimat que ell mateix, amb l'eloqüència que no li manca, ho hagués exposat, que no pas que hagués llegit aquest diari.

El Sr. TRIES DE BES : No és un diari, és una relació dels fets.

El Sr. CONSELLER de Cultura : Ah, molt bé. Podia haver exagerat una mica, i com que les afirmacions que es fan aquí, solament són afirmacions no demostrades, perquè es diu sempre «sembla que va passar», «sembla que devia passar», etcètera. I això no ho dic jo, amic Tries, perquè vulgui treure importància al fet, perquè en quant al fet es refereix, he de dir que ho comparteixo en absolut. Jo crec que aquestes són coses que s'han d'acabar, i tant ho crec així, que s'han d'acabar, que el mes d'abril passat, encara que els serveis referents a monuments no haguessin estat traspassats a la Generalitat, ja vaig redactar una circular als Alcaldes de Catalunya pregant-los que posessin tota llur atenció en complir el deure de guardar el patrimoni artístic de Catalunya. I en relació a la conservació del patrimoni artístic de Catalunya, jo tinc aquest criteri tan arrelat que crec que s'ha de respectar, no sols quan es tracti de coses religioses, reflexe d'un sentiment en el qual possiblement un pot no estar d'acord, sinó que inclús quan es tracti de coses polítiques i del règim passat però que tinguin un valor artístic, les quals coses crec s'haurien de conservar, que s'han de conservar de la mateixa manera que s'han de conservar les coses religioses. Com ja he dit, vaig redactar i vaig lliurar aquesta circular a tots els Alcaldes de Catalunya, i jo no podia fer altra cosa perquè encara no han estat traspassats aquests serveis, i no podia exercir altra força d'autoritat. Però com sigui que la V. S. em diu que això és fruit d'un acord municipal, detall que aquest matí, quan me n'he assabentat, jo ignorava encara, jo li prometo que parlaré d'aquest afer amb el meu company Conseller de Governació, l'amic Selves, i li pregaré que miri de dictar ràpidament les mesures per a evitar que es puguin repetir casos com el que representa el que s'ha fet amb aquesta creu, creu que jo coneixia i que admirava i que lamento que hagi tingut un final que tan poc diu a favor dels autors d'aquest fet, siguin del Partit que siguin, tinguin les idees o tendències, o creences que tinguin. I acabo dient que agraeixo al company Tries de Bes l'ocasió que em proporciona de fer aquesta afirmació davant del Parlament ; que per al meu Departament es prendran les mesures que calgui en relació al patrimoni artístic de Catalunya i que pregarem al company Conseller de Governació que prengui també per part del seu les que ell cregui oportunes i possibles a fi de què entre tots poguem evitar que es repeteixin fets com aquest, que en aquests moments tots lamentem, perquè dinen poc a favor de Catalunya. Agraeixo el prec i asseguro

al senyor Tries de Bes que posaré en defensa del patrimoni artístic de Catalunya tota la meua energia i entusiasme.

El Sr. TRIES DE BES : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Tries de Bes.

El Sr. TRIES DE BES : No puc fer res més que agrair fonament al senyor Conseller de Cultura les seves frases sinceres i la seva indignació tan fonda en aquest fet lamentable. Tingui en compte el senyor Gassol que jo, en el meu prec, m'he referit a les averiguacions que, al meu judici, ha de fer el Govern de la Generalitat respecte a si existeix aquest acord de l'Ajuntament, cosa certament molt greu ; i després he demanat les mesures que gentilment el Conseller de Cultura ens ha dit que es prendran perquè no es repeteixin fets d'aquesta naturalesa. I ja que hem coincidit en el plany i dol de què a Catalunya s'hagi comès un fet d'aquesta gravetat, he de dir que hi ha un fet, senyor Conseller de Cultura, i és que aquest Ajuntament s'havia resistit a canviar els rètols castellans per a posar-los en català. Això ens donarà, almenys, una excusa al salvatgisme del qual ens planyem. (*Assentiment en la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. CONSELLER de Cultura : Prenc també nota d'aquestes darreres paraules.

D'unes destitucions a l'Ajuntament d'Uldecona

El Sr. TALLADA : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : El senyor Tallada té la paraula.

El Sr. TALLADA : En absència del senyor Conseller de Governació em permetré adreçar un prec al Primer Conseller, pregant-li que ho transmeti al seu company de Consell, o bé a la Presidència de la Cambra, perquè sigui aquesta la que el transmeti al senyor Conseller de Governació. A diferència d'altres vegades, que els meus precos o preguntes els anuncio per escrit, en aquesta ocasió no he pogut fer-ho, per la raó que fins dissabte jo no m'he assabentat del fet que vaig a referir-me, i també perquè en aquests moments no demano una contestació categòrica sobre el fons de l'assumpte.

Em refereixo al fet que en el *Butlletí Oficial de la Generalitat* últim he llegit que s'havien destituït l'Alcalde i dos Tinents d'Alcaldes de l'Ajuntament d'Uldecona, i jo em permeto demanar que vingui prompte al Parlament l'expedient en el qual es basen aquestes destitucions, per a poder-lo estudiar i discutir-lo en el que calgui. Jo procuro ésser sempre imparcial en els meus judicis, i, amb el perill que els meus amics d'allà creguin que dubto de les seves paraules, prefereixo estudiar amb els deguts elements de judici l'expedient, amb el desig de poder-me convèncer que ja no s'empren a Catalunya procediments de política antiga que hem de desterrar sempre de la nostra terra.

El Sr. PRESIDENT : La Mesa transmetrà amb molt de gust aquest prec al senyor Conseller de Governació.

El concurs per a proveir la plaça de Cap de Recaptació de Girona. — Reiterant un prec sobre l'Ajuntament de Vilabertran. — L'anunciada interpel·lació sobre política municipal de la Generalitat

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Demano per parlar.
El Sr. PRESIDENT: El senyor Vallès i Pujals té la paraula.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Senyors Diputats: He de molestar novament l'atenció del senyor Conseller de Finances amb dos prec relacionats amb afers que són derivacions d'altres afers o del mateix afer de què aquí hem parlat altres vegades.

El primer prec està relacionat amb la recaptació de tributs de la Comissaria de Girona. Recordaran els senyors Diputats que vàrem parlar d'aquest afer, temps enrera, en sessions passades; i, com a conseqüència, en el moment en què parlàvem estava per reorganitzar aquella oficina de recaptació de la Comissaria de Girona; i jo desitjaria que el senyor Conseller de Finances tingués a bé dir-nos si s'ha fet ja la reorganització completa d'aquest servei. I també voldria cridar-li l'atenció sobre un fet que hem pogut observar els que seguim de prop aquestes coses, i és que en el *Butlletí Oficial* de la «província» de Girona del dia 13 d'abril, no en el *Butlletí Oficial de la Generalitat*, sinó, com dic, en el *Butlletí Oficial de la «província»* de Girona del 13 d'abril, va aparèixer l'anunci de la convocatòria per a la celebració d'un concurs per a proveir la plaça d'encarregat d'aquests serveis de recaptació de tot el territori de la «província» de Girona. Es publicava aquest anunci de convocatòria, com ja he dit, en el *Butlletí Oficial de la «província»* de Girona, i per al que obtingué la plaça, que era la plaça de Cap de Recaptació d'una zona tan extensa com és la de l'extingida «província» de Girona, assenyalava la fiança de 5,000 pessetes; i la convocatòria es feia amb una pressa que jo no vull dir que pugui ésser sospitosa, sinó que la crec justificada per la premura amb què s'havia de realitzar aquest servei. Com deia abans, la convocatòria es publicava el 13 d'abril; assenyalava com a termini per a l'admissió d'instàncies el dia 21; deia que el dia 22 es farien els exercicis; i al cap de quaranta-vuit hores l'elegit, el designat, prendria possessió del càrrec.

En aquest concurs criden l'atenció tres coses, que són les que jo vull posar en coneixement del senyor Conseller de Finances: El primer que crida l'atenció és que l'anunci d'aquesta convocatòria es publiqui en el *Butlletí Oficial* de la «província» de Girona i no en el *Butlletí Oficial de la Generalitat*. Realment, amb això s'infringeixen les disposicions terminants dictades pel senyor Conseller de Governació, en virtut de les quals totes les coses dimanants de la Generalitat o de les seves Comissaries s'han de publicar en el *Butlletí Oficial de la Generalitat*, no en els Butlletins de les extingides «províncies». I en aquest cas, la publicació d'aquest anunci es fa en el *Butlletí de la «província»*, i en canvi no es publica en el *Butlletí Oficial de la Generalitat*. En segon lloc, crida l'atenció l'escassetat de la fiança que es demana per a exercir amb responsabilitat aquest càrrec. En efecte; si nosaltres ens fixem en què un mer cobrador d'aquests que passen a domicili i rendeixen compte cada dia, ja se li exigeix una

fiança de 1,500 pessetes, haurem de convenir que per a l'exercici del càrrec de Cap de Recaptació d'una zona tan extensa, hauria d'exigir-se una fiança molt més elevada, molt més superior a les 5,000 pessetes. I crida l'atenció, finalment, que per a la provisió d'aquesta plaça, els exercicis hagin estat tan fàcils que als concursants se'ls ha demanat tan sols la pràctica d'uns exercicis que consisteixen en diferents operacions aritmètiques i en el redactat d'un document administratiu en idiomes català i castellà. I sembla que per a ésser Cap de Recaptació d'una zona tan extensa es necessita quelcom més que la demostració de coneixements relacionats amb operacions aritmètiques i exercicis de redactat en català i castellà. Sí: sembla que s'haurien d'exigir coneixements profunds del que és la mecànica de la recaptació, de la instrucció per a la recaptació de tributs, apremis, etc., etc.

Això en quant a l'afer aquest. En quant a l'altre assumpte, al qual abans em referia, o sia el de l'Ajuntament de Vilabertran i del qual aquí s'ha parlat, recordarà el senyor Conseller de Finances que en ocasió un xic llunyana — fa unes setmanes — el senyor Conseller de Finances va oferir donar-li una solució ràpida, i jo m'atreveixo demanar-li si vol tenir l'amabilitat de dir-me com està aquest assumpte, perquè aquell poble de Vilabertran espera que arribi el moment en què pugui cobrar els repartiments que té aprovats des de fa temps, tota vegada que el no poder-los cobrar paralitza la vida municipal.

El Sr. CONSELLER de Finances: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Finances, Conseller Primer.

El Sr. CONSELLER de Finances: Continuaré primerament, per ésser més breu, a la segona pregunta que feia el senyor Vallès i Pujals, o sigui la referent a l'Ajuntament de Vilabertran. Jo vaig indicar — i ho ha dit aquí el senyor Vallès i Pujals — en una ocasió anterior que aquest expedient era un dels que havia passat del Departament de Governació al de Finances i que seria estudiat a base de donar una solució justa. Efectivament, després que el senyor Vallès i Pujals va fer el seu prec, vaig encarregar a la Secció corresponent que l'estudiés abans que els altres, precisament perquè havia dit el senyor Vallès i Pujals que era un assumpte que portava llarg temps en estudi, i l'informe que va produir-se fou a base d'indicar que, malgrat haver-se fet una inspecció en el temps en què aquest expedient estava en el Departament de Governació, es creia que, havent-hi d'intervenir el Departament de Finances, s'havia de fer una altra inspecció per tal d'aclarir alguns punts. Llavors, davant de la insistència del senyor Vallès i Pujals, vaig dir que es preocupessin d'aquest expedient i veiessin si podia tenir una solució urgent sense fer aquesta nova inspecció, i en aquest sentit vaig parlar a la Secció corresponent i aquesta ha fet un informe llarg i documentat en el qual es ratifica en la seva primera intenció, en la seva primera conclusió, i s'indica que abans de resoldre l'expedient d'una manera definitiva és necessària aquesta nova inspecció. Jo em conformo amb el criteri de la Secció i prometo al senyor Vallès i Pujals que aquesta mateixa setmana la inspecció quedarà realitzada i la setmana pròxima, o sigui dintre un termini màxim de quinze dies, l'expedient estarà resolt de conformitat amb allò que es cregui de justícia.

En quant a l'altra pregunta que feia el senyor Vallès i Pujals l'acabaré també. Ell parlava de l'organització de l'Oficina de Recaptació de Girona. Efectivament, s'ha començat aquesta organització, i una prova d'això està en el concurs del qual parlava el senyor Vallès i Pujals per a la provisió de la plaça del Cap de Recaptació; també hi ha un altre concurs obert per altre personal de la mateixa oficina.

Respecte del concurs que indicava el senyor Vallès i Pujals, hi ha tres extrems que ha mencionat i als quals vull contestar. El primer fa referència a la publicació en el Butlletí Oficial de la «provincia» de Girona i la no publicació en el Butlletí de la Generalitat. Jo he de dir al senyor Vallès i Pujals que hi ha una part en la qual té raó i una altra part en la qual no en té. Aquella en la qual té raó és la que fa referència a l'omissió indubtable de no haver publicat aquest anunci de concurs en el Butlletí de la Generalitat, i essent així hem avisat al servei de Recaptació de Girona que la interpretació que donava a l'Estatut no era correcta i que tot el que feia referència a la recaptació havia d'ésser publicat en el Butlletí de la Generalitat. Ells ho publicaven en el Butlletí de la «provincia» per quant és un servei de recaptació que s'exerceix per a l'Estat; però ja s'han donat les oportunes disposicions perquè d'ara endavant es faci com cal, o sigui que s'han de publicar en els dos Butlletins.

En quant a l'altre punt, he d'indicar — em refereixo a les proves a què es sotmeten els que prenen part en el concurs — que en un concurs no són solament els exercicis als quals es sotmeten els individus que hi concorren els que han de tenir-se en compte, sinó també els elements constitutius de la personalitat i els mereixements que tinguin els concursants, que el Tribunal amb la seva discreció ha de saber apreciar. De manera que no es pot dir que siguin aquells exercicis solament els que hagin de determinar la resolució dels exercicis, sinó que s'ha de tenir en compte el mereixement intrínsec de la persona que concursa.

I, finalment, respecte de l'altre punt de la fiança, he d'indicar al senyor Vallès i Pujals, amb dades concretes, que ha estat assenyalada amb 5,000 ptes. al Recaptador, perquè es tracta d'un servei per administració en el qual es fa ingress cada dia, matí i tarda, i pel qual la màxima recaptació és d'unes 12,000 pessetes. En relació amb això he de dir que a Barcelona el Recaptador de la zona de la capital té una fiança de 2,000 ptes., inferior, per tant, a l'esmentada, i tingui's en compte també que els ingressos es fan matí i tarda, i això fa que no es necessiti una fiança importantíssima. Altrament, pel que fa referència al Recaptador de Barcelona, hi ha constituïda una assegurança de 20,000 ptes. per infidelitat, i també hi ha el propòsit de fer aquesta assegurança per al Recaptador de Girona, de manera que la fiança que allà es demana és superior a la del Recaptador de Barcelona.

Amb aquestes paraules espero haver contestat satisfactòriament les preguntes del senyor Vallès i Pujals.

(Entra l'honorable senyor Conseller de Governació.)

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Agraeixo corralment al senyor Conseller de Finances les ex-

plicacions que ha tingut la gentilesa de donar-me. Jo prenc nota de l'oferiment que ha fet de què per tota la setmana vinent quedarà resolta la qüestió de l'Ajuntament de Vilabertran.

El Sr. CONSELLER de Finances: En absolut.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: La vegada anterior, davant de les manifestacions del senyor Conseller de Governació, en el sentit de què el faria resoldre aviat, jo deia que per damunt de la seva voluntat, aquest assumpte no es resoldria, i els fets m'han donat la raó. Sembla que pesa damunt d'aquest assumpte un fet superior a tots. Jo portava un plec de cartes en les quals n'hi havia de Ministres de la República, i era de quan aquest assumpte depenia del Poder central. Portava cartes del senyor Carner i del senyor Casares Quiroga en les quals s'oferien terminis fatals i peremptoris per a resoldre l'assumpte, i encara no s'ha resolt. I es dona el cas curiós que, després de dues inspeccions — perquè se n'han fet dues, d'inspeccions, a l'Ajuntament per a veure el que passava — ara se'n vol fer una tercera, i després que un funcionari de la Generalitat hà fet una inspecció ara se'n vol fer una altra. Això són les dilatories que es posen en aquest assumpte i això no té cap explicació; perquè d'aquestes inspeccions fetes dels dictàmens que s'han donat, ressalten només petites deficiències, aquelles deficiències que hi ha en tots els Ajuntaments que es volen inspeccionar i que s'hi vol trobar quelcom, però deficiències que no tenen res que veure amb l'assumpte del qual es tracta, o sigui, amb el repartiment d'utilitats que es tracta de cobrar, i es dona el cas que mentre es tracta de les mateixes no poden cobrar-se els arbitris.

El Sr. CONSELLER de Finances: No, no. Demano per parlar.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: La conseqüència d'això seria com si a l'Ajuntament de Barcelona, a la secció de Sanitat, o de Governació, o de Cementiris, hi hagués alguna cosa que no funcionés prou bé i l'Ajuntament quedés privat de cobrar tots els arbitris, com plus vâlva, inquilinat, etc.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Si fos així, no s'en cobraria cap, ni un.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Es sorprenent que s'hagi de fer una tercera inspecció en aquest Ajuntament després que se n'han fet ja dues. De totes maneres, no vull insistir en aquestes manifestacions davant de les paraules del senyor Conseller de Finances de què la vinent setmana quedarà resolt l'assumpte, amb motiu de la qual cosa em complaurà aixecar-me i felicitar el senyor Conseller Primer, perquè crec que si aconseguix donar resolució a aquest expedient podrem felicitar-lo de la manera que es felicita un heroi, perquè resoldre aquest expedient serà cosa d'herois.

I passant a l'altre afer, he d'acceptar com a bones les explicacions que ha donat el senyor Conseller Primer. Sorprenia extraordinàriament el fet que en el Butlletí Oficial de la Generalitat no s'hi publicués l'anunci de la provisió d'una plaça de la Generalitat. Explicat que això ha estat degut a una ommissió i que s'han donat ordres perquè es subsanés d'aquí endavant, no he d'insistir més;

però sí vull permetre'm cridar l'atenció sobre la forma en què es porten aquestes coses en la Comissaria de Girona, perquè, examinant el *Butlletí*, aquest mateix *Butlletí Oficial* de la «provincia», no el de la Generalitat, s'hi troba també quelcom que crida l'atenció i que ha estat subratllat per algun periòdic d'aquelles terres. Hi ha en un d'aquests números, que tinc a la mà, una relació de persones que estan en descobert amb la Generalitat, per anuncis publicats en el *Butlletí Oficial* — aquelles relacions que es publiquen periòdicament —, i en aquesta relació, que és feta per la secció de Finances de la Comissaria, entre els deutors als quals s'apremia amb què dintre d'un termini peremptori no paguen se'ls anirà a embargar, s'hi troben els noms curiosos següents: Secció d'Obres Públiques de la Comissaria, Secció d'Assistència Social de la Comissaria, Secció d'Establiments d'Assistència de la Comissaria; de manera, que la Secció de Finances de la Comissaria apremia els de la taula del costat que si dintre tal plaç no paguen els anuncis que van publicar en els *Butlletins Oficials*, s'anirà a l'embarg. És una cosa que sembla nímia, però és reveladora de tot un sistema; realment fa un efecte estrany a les persones de fora de la Generalitat que lleixin aquesta relació i es troben que s'apremia seriosament a les mateixes oficines de la Generalitat a què si no paguen se'ls embargarà. Això fa un efecte estrany, i no vull insistir en aquest prec, sinó que acabo repetint el meu agraiement al senyor Conseller de Finances per les explicacions que ha volgut donar.

I aprofitant l'estar en l'ús de la paraula, i trobant-se aquí present el senyor Conseller de Governació, jo voldria pregar i reiterar als senyors Consellers de Governació i de Finances, als dos en conjunt, que tinguessin a bé posar-se d'acord amb la Mesa i, si aquesta així ho té a bé, que la interpellació que vaig anunciar la setmana passada sobre la política municipal seguida des de la Generalitat es pogués explicar com més aviat millor. Les suspensions d'Ajuntaments, les suspensions de càrrecs municipals a què jo em referia el dia que vaig anunciar aquesta interpellació, han anat seguint. Els Ajuntaments de Catalunya obren cada dia amb esglai el *Butlletí Oficial de la Generalitat* perquè no saben si en ell hi trobaran la seva sentència de mort. És una cosa que produeix una gran alarma, no sols en els Ajuntaments, sinó entre els medis municipalistes, entre els que segueixen d'aprop aquestes qüestions a Catalunya; jo tindria interès que aquesta interpellació es pogués fer com més aviat millor. Jo no sé si ha estat l'anunci de la meua interpellació el que ha despertat la premsa del senyor Conseller de Governació, perquè des d'aquell dia, en el *Butlletí Oficial*, cada dia hi ha la sentència de mort d'algun Ajuntament. Si ha d'ésser així, fem la interpellació ben aviat, que potser tancarem la porta, perquè si triguem gaire a fer-ho, aquesta porta oberta farà que vingui dia en què no quedí cap Ajuntament a Catalunya. Encara que no hagi vingut una relació, que jo havia demanat al senyor Conseller de Governació i que ell va tenir la gentilesa de prometre'm sobre les inspeccions que s'han decretat als Ajuntaments, jo no

tinc inconvenient en, si es vol, que demà o demà passat es pugui fer aquesta interpellació, encara que no hagi vingut aquesta relació de les visites d'inspecció que s'han girat als Ajuntaments de Catalunya.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Finances.

El Sr. CONSELLER de Finances: Jo no m'aixecaria per a rectificar les paraules del senyor Vallès i Pujals si no fos necessari posar en clar una manifestació que ell ha fet i que jo no voldria que restés així en dubte, esvaint-lo completament. Ell ha dit que el criteri de la Secció, en el qual jo em recolzava per a l'informe que havia fet de la necessitat de fer unes quantes inspeccions, era un criteri que es basava en la notícia de què en un Ajuntament, perquè hi hagués un assumpte pendent, no es podien resoldre els altres. No és això; el criteri és que hi pot haver en les altres denúncies fetes contra Ajuntaments una sèrie de fets en relació directa, connexa, amb el fet que aquí es discuteix. No és un cas absolutament aïllat, sinó que és el posar o plantejar el problema amb tota la documentació, amb tots els elements de judici. No es tracta d'un cas que jo cregui que sigui inconnex, sinó de casos que es relacionen, segons el criteri de la Secció, amb el fet de què ara es tracta. A part d'això, jo he de dir que el fet de voler resoldre un assumpte en justícia i tenir la màxima documentació per a resoldre'l, no ha d'ésser mai una cosa que pugui merèixer la menor censura quan es vol aliar al mateix temps aquest document fidel amb la premsa necessària per la urgència de l'assumpte a tractar. Parlava el senyor Vallès i Pujals que era un assumpte que altres vegades s'havia dit que es resoldria, però que no es resol. Si hagués passat un termini de quinze dies, o de més de dues setmanes, i no estigués resolt, el senyor Vallès i Pujals podria indicar-ho aquí i aleshores estaria en el just en les crítiques que volgués formular. En quant a l'altre assumpte relatiu a la interpellació sobre Ajuntaments i en tot allò que es refereix al Departament de Finances, des d'aquest moment em poso a la disposició de la Cambra i de la Mesa per acceptar-la en el moment que sigui necessari.

El Sr. CONSELLER de Governació: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Governació.

El Sr. CONSELLER de Governació: Per a contestar, senzillament, al senyor Vallès i Pujals i apaivagar-li aquests temors que té de què quan vingui la seva interpellació no quedi cap Ajuntament en peu a Catalunya. Dels mil sis-cents que hi ha, en resten encara mil seixanta-quatre. (*Rialles.*) No es preocupi de què en el moment que vingui la interpellació...

El Sr. VALLÈS I PUJALS: N'hi ha cinc-cents vint que ja els vàrem clavar en l'aire. (*Rialles.*)

El Sr. CONSELLER de Governació: Sí; però aquells eren per mitjà d'una Llei. (*Rumors en la Minoria de Lliga Catalana.*) D'aquests mil seixanta-quatre, té temps la V. S. per a fer aquesta interpellació, perquè no corren cap perill. Jo sóc qui vaig

dir el primer dia que em va anunciar aquesta interpellació que tenia unes ganes extraordinàries de què es plantegés ràpidament, de tal manera, que jo he donat ordres a les oficines d'Administració Local perquè es doni al senyor Vallès i Pujals la llista de totes les inspeccions manades a fer, i recordi el senyor Vallès i Pujals que jo li vaig dir amb tota sinceritat quina llista volia, si la llista de les inspeccions manades a fer per l'actual Conseller de Governació, o de totes les inspeccions fetes des del moment que la Generalitat va començar a fer inspeccions, i la V. S. em va dir, amb aquesta mateixa sinceritat, que volia totes les inspeccions ordenades des del començament de la Generalitat. Això representa una feina de registre, una feina d'estudi, que vull fer-la exacta: tal com vol la V. S., se li donarà. Crec que avui, aquesta nit, o demà, tindrà la llista completa; aleshores pot explicar aquesta interpellació sobre política municipal, l'únic responsable de la qual, encara que en conjunt fos tot el Govern, és d'aquest Conseller de Governació, i agafa tota la responsabilitat de les determinacions que hagi pres.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vallès i Pujals.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Per a agrair als senyors Consellers de Finances i de Governació les seves manifestacions. Jo en voldria treure un fruit pràctic d'això: a veure si fos possible que aquesta interpellació pogués venir demà o demà passat, com més aviat millor.

El Sr. PRESIDENT: Tingui en compte el senyor Vallès i Pujals — i ara és la Mesa qui ha de parlar —, que ja veig que tothom té molta pressa en fer aquesta interpellació sobre política municipal del Govern; però que no podem deixar suspesa la tasca legislativa del Parlament, que ja ara es dona una mica massa de marge als precís i interpellacions. Actualment s'està desenrotllant una interpellació sobre política econòmica del Govern de Catalunya, és una interpellació sortida dels bancs de la V. S. I és necessari que s'aprovi la Llei en discussió; hi ha una tasca legislativa que s'ha de realitzar; i la Mesa, tenint en compte totes aquestes circumstàncies, donarà tota mena de facilitats perquè cada grup polític pugui plantejar totes aquelles interpellacions que cregui convenients. Però cal que es facin càrrec d'aquesta situació.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Agraint sempre a la Presidència les seves indicacions, estic a la seva disposició. Només vull reiterar aquests desigs, que estan d'acord amb el senyor Conseller, de què, com més aviat millor, pugui venir aquesta interpellació, sempre que sigui compatible amb les altres tasques que hem de realitzar.

El Sr. PRESIDENT: Tan aviat com sigui possible.

L'autonomia universitària

El Sr. CARRERES I ARTAU: Jo tenia demanada la paraula.

El Sr. PRESIDENT: Sí. Té la paraula el senyor Carreres i Artau.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Era per a formular un prec que fa dos o tres dies havia anunciat a l'amic i Conseller de Cultura senyor Gassol. És el

prec de si creia convenient explicar — en els termes que comprenc que han d'ésser molt discrets — l'abast del Decret sobre Autonomia Universitària. En primer lloc crec que tots ens hem de felicitar, àdhuc desconeixent tot l'abast d'aquest Decret, ce que ens trobem en un carril legal, per dir-ho així, per a poder organitzar l'autonomia de la nostra Universitat. A part d'això, jo m'he fet càrrec del que disposa l'article 2.ª d'aquest Decret, en el qual s'estableix que es constituirà un patronat format per deu vocals; cinc que nomenarà el Govern de la República. i altres cinc que podrà nomenar el Govern de la Generalitat. És precisament sobre aquest punt que jo em permetria sollicitar l'opinió del senyor Conseller de Cultura, sempre dintre d'aquells termes d'estricta discreció que imposa l'interès patriòtic del moment.

¿Creu el Govern de la Generalitat que un assumpte de tanta transcendència, amb un Decret que ja en l'article 1.er es diu que té per objecte estructurar l'autonomia concedida a la Universitat de Barcelona, creu el Govern que s'ha d'atenir literalment a la facultat que li atorga aquest article, ço és, nomenar per si i ante si aquests cinc vocals, o creu el Govern que seria altament convenient i que seria ja un exercici autònom escoltar la Universitat per a la designació d'aquests cinc vocals del Patronat? Perquè, senyors, jo crec que l'autonomia s'organitza fent actes autònoms i crec que aplanaria extraordinàriament el camí — que haurà d'ésser sens dubte difícil, perquè la naturalesa de la matèria així ho comporta — crec que aplanaria el camí del Govern i d'aquest Patronat en estructurar l'autonomia de la Universitat, que ja la mateixa Universitat, que des d'anys i molts d'anys vé sollicitant aquesta autonomia, es trobés compenetrada amb l'esfera del Govern. En la meua manera d'entendre, si el Govern accedís a rebre aquesta inspiració de la Universitat en una forma que no minvés les seves atribucions de Govern, però que a la vegada fes compatible aquest anhel de la Universitat, si el Govern es decidís per aquest procediment, crec que s'hauria de dirigir al Claustre o a les Facultats, però en el darrer terme haurien d'estar representades totes les Facultats. Encara diré més, jo sóc sempre un home molt lleial i molt partidari del compliment de la Llei, baldament aquesta Llei en els seus antecedents no m'hagi satisfet ni agradat. Crec que no sóc sospitós de tenir en matèria universitària un criteri radical d'autonomia. Vaig tenir l'honor d'obrir el Segon Congrés Universitari Català en representació del qui llavors era rector de la Universitat, el malaguanyat doctor Carulla, i crec que les conclusions d'aquell Congrés han estat defensades i sostingudes per tothom, però per mi amb tanta força i entusiasme com els altres companys, i dic això per justificar el que ara vaig a dir. Crec que és un deure de lleialtat que pel cas que no fos directament la Universitat qui fes els nomenaments, que crec que fóra el millor, que almenys tenint en compte que a la Universitat han de coexistir dues cultures i dos professorats, per dir-ho així, un de llengua catalana i altre de llengua no catalana, crec que seria un acte d'acatament a la Llei i fins de bon Govern, que dintre aquests cinc vocals n'hi hagués algun que no fos de llengua catalana. No he rebut cap inspiració de ningú i no faig més que obeir...

El Sr. ANDREU: I els cinc del Govern, ¿de quina llengua seran?

El Sr. CARRERES I ARTAU: Ja en parlarem,

senyor Andreu. És una mica complicada la qüestió universitària, senyor Andreu. Li agraeixo aquesta insinuació, que és digna d'ésser pensada, però no és aquest el punt de vista que estem pensant.

El Sr. FRONJOSA : Tan complicat, i hi podem entrar nosaltres?

El Sr. CARRERES I ARTAU : També, també. Deia que un deure de lleialtat i imperatiu de la meua consciència, que no ha estat impulsada per cap inspiració aliena, em fa creure que en el cas que fos el Govern qui, interpretant tàcitament el pensament de la Universitat, fes aquestes designacions, tingués en compte que hi hagués algun professor de llengua no catalana. Crec que el més ben resolt seria que fos la Universitat qui fes una proposta, que el Govern pot acceptar o no. I per altra part tinc notícies, no formo part de la Junta de Govern, que a la Junta de Govern s'ha pres un acord inspirat en un sentit semblant al que acabo d'exposar.

(*Entra l'honorable senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social.*)

El Sr. CONSELLER de Cultura : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Conseller de Cultura.

El Sr. CONSELLER de Cultura : Per a respondre breument al prec que em fa el doctor Carreres i Artau. Sobre el primer punt, crec que no m'he d'estendre gens, perquè ell em preguntava quin era l'abast d'aquest Decret. Aquest Decret parla tan clar en tots els seus extrems que em penso que és inútil que ara insisteixi en repetir-ne l'abast. De manera, que si volgués fer-ho no faria altra cosa que llegir de cap a cap el Decret, però no ho faig per a estalviar temps i no cansar l'atenció de la Cambra, majorment quan el meu amic doctor Carreres ja coneix el Decret atorgant l'autonomia a la Universitat de Barcelona. Ell mateix ha començat dient que aquest afer de la Universitat de Barcelona era una cosa que exigia una gran discreció. Jo m'escudo en aquesta discreció que ell mateix invoca aquí en parlar, perquè no he d'entrar a fons i parlar aquí del problema de la Universitat de Barcelona. Ara, que sí que li diré, i no d'una manera agra, perquè ell sempre usa aquest procediment suau, sí que li diré que tot i dient que era una cosa discrecional, endut per aquest excés de zel que sempre el distingeix en les seves intervencions, ha anat gairebé donant la pauta del què havia de fer el Govern. De manera que si jo seguís el consell que m'ha donat el meu amic doctor Carreres, i crec que ho fa ple d'una gran voluntat, no tindria cap mal de cap, perquè ja tindria la tasca feta. Ha vingut a assenyalar la pauta, que jo li agraeixo, però que no puc acceptar, perquè no sóc sol a resoldre el problema, l'he de resoldre junt amb els companys de Govern ; i cregui el doctor Carreres i Artau, que també ha parlat de patriotisme, que nosaltres en resoldre aquest problema el resoldrem inspirats en el més pur patriotisme català. Ara, també vull dir-li que no s'espanti per l'oblit en què puguem tenir els universitaris. Jo, si de cas, hauré tingut en oblit els universitaris que em sembla que no han fet patriotisme ni la tasca que s'havia de fer en els moments de prova : no puc negar-ho perquè en

altres moments jo he hagut de demostrar en elegir gent que he elegit de la Universitat, però que la Universitat en general ens mereix un respecte tal que en constituir-se el Consell de Cultura, el Consell informatiu que hi ha al Departament de Cultura, no ens varem oblidar que hi fos ben representada la Universitat ; tal vegada, si passéssim comptes, veuríem que si es distingissin per grups i es classifiquessin per grups, el que hi és més representat és el de la Universitat. Quan es va fer l'Estatut universitari, que també coneix la V. S. que existeix, on hi ha el pensament del Govern de la Generalitat, allí també es varen tenir en compte els diversos parers de la Universitat, es va consultar la Universitat i tots els diversos elements universitaris, es varen consultar altres associacions de caràcter cultural que encara que no fossin netament universitàries podien considerar-se obres annexes a la Universitat. De manera, que pot estar completament tranquil ; no s'inquieti el doctor Carreres, que el Govern de la Generalitat amb aquella prudència que exigeix el problema de l'autonomia universitària, farà l'elecció dels membres que han format part d'aquest Patronat. Farà consultes si creu necessari fer consultes ; farà consultes, perquè ha estat el criteri, moltes vegades, del Govern de la Generalitat i d'una manera especial del Conseller de Cultura, consultar els elements tècnics que ha cregut que podien donar-li orientacions, que podien guiar-lo en la seva tasca.

Pensi, doncs, que si en aquests moments veu que són oportunes aquestes consultes, es faran aquestes consultes. Jo agraeixo l'excés de zel que fa parlar així el doctor Carreres i Artau i li demano que cregui en el zel del Govern d'aquest Conseller en resoldre de la millor manera possible, que serà bona, el problema de l'autonomia de la Universitat. Tinc un cert dret a demanar-li, perquè quan es va parlar de demanar la autonomia, que també es va demanar d'una manera discreta i que crec que potser aquesta manera ha estat la que ens ha donat l'èxit que hem tingut en obtenir unes bases com les que nosaltres havíem presentat, en els moments d'inquietud del doctor Carreres, també li vaig pregar que donés aquesta mena de vot de confiança al Govern i d'una manera especial al Conseller de Cultura ; ell ho va fer, i ja veu com el resultat ha estat com volia el Govern de Catalunya. Pensi, doncs, que amb una mica més de confiança que ens acordi per a arribar a la fi, la Universitat de Catalunya tindrà l'autonomia que es mereix, essent representada l'espiritualitat catalana en aquell grau que creiem que cal que sigui representada dintre de la Universitat de Barcelona.

El Sr. CARRERES I ARTAU : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Carreres i Artau.

El Sr. CARRERES I ARTAU : Per a agrair al senyor Conseller de Cultura aquestes explicacions que acaba de donar, i, sobretot, per haver reconegut que, no solament aquest Diputat, sinó aquesta Minoria amb el seu silenci, ajornant una interpellació que té anunciada ja fa molt de temps sobre coses de cultura de Catalunya i especialment sobre la política universitària, agraint, dic, que

hagi reconegut que amb aquest silenci nosaltres hem col·laborat a l'èxit d'aquest Decret, que encara no sabem bé quin abast tindrà i quina sort tindrà...

El Sr. CONSELLER de Cultura : Es ben clar el Decret.

El Sr. CARRERES I ARTAU : Es a la seva execució al que em refereixo. Recordi el senyor Conseller de Cultura que hi ha un article que diu que si l'Estat i la Generalitat no s'entenen, tornaran les coses com abans. (*Rumors en la Majoria*). Per tant, és possible — i no ho desitjo — que no tingui èxit. Es en aquest sentit que jo parlo. Però m'ha de permetre el senyor Conseller de Cultura que, tota vegada que deixant lliscar amablement la seva paraula, ha indicat ja la possibilitat que el Govern de la Generalitat faci algunes consultes, que li digui que aquestes consultes no siguin individuals, sinó que siguin consultes col·lectives, que són les que pròpiament interessen a la Universitat. La Universitat té una organització, té Facultats, té un Claustre, té un Consell de Govern, i jo crec que realment són aquestes consultes les que valen. Totes les altres consultes, es podrà fer la V. S., es podrà fer el Govern la il·lusió de què ja ha consultat a la Universitat, però de fet la Universitat no se sentiria consultada.

El Sr. CONSELLER de Cultura : Les farem com el Govern cregui oportú.

El Sr. CARRERES I ARTAU : Ja dic que aquesta és qüestió d'iniciativa del Govern, però també havia de refermar que crec que si el Govern consulta en aquesta forma que jo acabo d'exposar, es trobarà alleugerida extraordinàriament en la seva obra i en la seva tasca de govern, la implantació d'una cosa tan difícil com és la qüestió de la Universitat.

El Sr. CONSELLER de Cultura : En prenc bona nota.

Continuació de la interpel·lació sobre política econòmica del Govern de la Generalitat

El Sr. PRESIDENT : El senyor Vidal i Guardiola té la paraula.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Senyors Diputats : L'atenció amb què la Cambra va escoltar l'altre dia l'interessant discurs del senyor Conseller d'Agricultura i Economia, em va tranquil·litzar per si jo hagués pogut tenir algun dubte respecte a la conveniència de plantejar a la Cambra aquesta interpel·lació. Nosaltres ens trobem en el Parlament Constituent de Catalunya, i una de les nostres preocupacions ha d'ésser treure el màxim profit de les nostres facultats per a servir el possible la nostra terra, i poques maneres, amb tot el respecte a les qüestions del esperit, poques maneres de servir-la més eficaçment que organitzant d'una manera eficaç el servei de l'economia de la nostra terra a través del nostre Govern. El senyor Conseller d'Economia va començar recordant a la Cambra el que malauradament aquesta Cambra ja sabia, o sigui, que les facultats que l'Estatut concedeix en matèria de política econòmica són limitadíssimes. Aquestes facultats són limitades, no solament en aquelles ma-

tèries que es relacionen amb la que podríem anomenar unitat econòmica hispànica, i que, per tant, han de correspondre sempre a la competència del Parlament central i del Govern, sinó que algunes vegades també es refereixen a aquelles matèries que, d'haver estat nosaltres més afortunats en el moment de la redacció de l'Estatut, haurien pogut perfectament passar a la competència del Parlament i del Govern de Catalunya. En sentir les paraules del senyor Conseller d'Economia, jo en recordava d'altres que havia llegit fa temps, fa potser un any o un any i mig, pronunciades per persona de la més alta representació, de la més alta responsabilitat de Catalunya, paraules en les quals es deia que un cop concedida l'autonomia de Catalunya, l'interès es concentraria totalment al nostre Parlament català, i que ja fóra de molt poca importància per a Catalunya el que es tractés en el Parlament espanyol. I quan jo sentia del senyor Conseller d'Economia fer una enumeració certa, exacta dels importantíssims problemes que després de l'Estatut continuaria tractant el Parlament espanyol i resolent el Govern d'Espanya, per exemple — i accepto l'enumeració del senyor Conseller d'Economia — tots els problemes de banca, moneda, de comerç exterior, de transports, etc., jo em preguntava què serà de l'autonomia catalana si aquelles paraules tenen una confirmació, o sigui, si Catalunya es desinteressa del que no es pugui tractar en el Parlament català. I per això, després d'haver manifestat el senyor Conseller d'Economia que eren tan poques les facultats que restaven per al nostre Parlament, va voler explicar-nos, i jo li agraeixo, perquè ho va fer a requeriment meu, quins eren els plans del Govern respecte a l'organització futura del Departament d'Economia i Agricultura. Nosaltres, evidentment, si partim de la base certa — lamentable, però certa — de què tots aquests grans problemes de banca, comerç exterior, transports i molts d'altres, podran ésser tractats, és a dir, no podran ésser resolts eficaçment aquí, nosaltres hem de cercar un complement d'aquesta deficiència del Parlament i del Govern de Catalunya, i aquest complement, al meu entendre, s'ha de cercar en una acció coordinadora. Ja sé que inicialment aquesta acció coordinadora correspon als representants de Catalunya al Parlament d'Espanya, i respecte d'això, aquests representants de Catalunya al Parlament d'Espanya s'han d'entendre directament amb els seus electors, amb els catalans que som els seus electors, i aquí no hem de fer d'intermediaris. Però jo voldria recordar en aquest respecte al senyor Conseller d'Economia que a Espanya ja hi han precedents del que podríem anomenar una acció coordinadora d'una representació col·lectiva d'interessos, perquè jo accepto — ho hem d'acceptar tots, és inevitable —, jo accepto que, havent-hi el que s'anomena unitat econòmica hispànica, aquesta unitat econòmica ha d'ésser regulada uniformement, però dintre d'aquesta unitat econòmica l'economia catalana té una personalitat pròpia i marcada i aquesta personalitat necessita, en certs moments, una defensa molt acurada. Altres economies hispàniques, que jo esmento aquí amb el màxim respecte

perquè totes plegades, la nostra i les altres, formen el conjunt del que nosaltres vivim i en el que nosaltres hem de progressar, altres economies hispàniques tenen també llurs peculiaritats i cerquen en aquesta acció coordinadora d'una representació col·lectiva la defensa que moltes vegades no es troba, i molts dels problemes a què ens hem anat referint són una prova d'una defensa que no troba en l'acció individual i purament i simple en l'acció del Govern. Jo voldria recordar al senyor Conseller d'Economia, la constant actuació de les Diputacions basques, organismes molt més administratius, figurem-nos, molt més administratius del que és el Govern de Catalunya, i aquests organismes administratius, com són les Diputacions basques, constantment intervenen en la representació i en la defensa dels interessos col·lectius de l'economia de llur terra. Per això nosaltres no podem de cap manera, no podríem de cap manera, conformar-nos amb què, en definitiva, es muntés el servei del Departament d'Economia sobre la base purament i simple d'estudi de problemes i de la gestió dels problemes que es refereixen a les facultats concretament atribuïdes per l'Estatut al Govern de Catalunya, perquè aquestes són molt petites en el present, i continuaran essent petites quan aquesta part del tràspàs de serveis de política econòmica estigui acabada.

El senyor Conseller d'Economia ens va citar una sèrie de causes, a les quals em referiré brevíssimament, perquè accepto en general llur explicació i no crec que interressi suscitar un debat sobre ells, d'aquestes facultats petites que tenim en matèria de política econòmica. Es va referir a les limitacions legals, de caràcter definitiu per ara; a les de caràcter circumstancial, que va resumir explicant la joventut del Departament, que no havia pogut encara preparar-se; i, finalment, a les dificultats pressupostàries. Jo solament m'atreviré a dir al senyor Conseller d'Economia que potser, en aquesta matèria, i celebro moltíssim poder fer aquesta afirmació en presència d'un dels seus successors, (*Assenyala el senyor Serra i Morret.*) jo crec que en matèria d'economia, com en altres matèries que afectaven interessos vivissims de la nostra terra, el temps preciós del 1931 i part del 1932, s'ha perdut en absolut; s'ha perdut, per causes psicològiques d'ordre col·lectiu, si es vol, mai per deficiències de caràcter personal d'aquells que estaven encarregats d'aquest Departament, però hi havia en el conjunt del Govern de Catalunya una espècie de distracció que impedia profunditzar els problemes. De manera que en tot aquest temps, previ a la concessió de l'autonomia es podia evidentment haver fet una sèrie de tasques preparatòries que haurien facilitat l'execució que ara correspon al Govern de Catalunya, i és un fet ja ben evident, i crec jo que irrefutable, que en la major part dels Departaments, per aquesta distracció de caràcter col·lectiu, no s'ha trobat quasi cap tasca preparada; i ara els que governen Catalunya després de la concessió de l'Estatut estan ja en situació, no de poder fer tasca profitosa, sinó de continuar i suplir aquella preparació que altres haurien hagut de fer.

El senyor Conseller d'Economia ens va dir, i això ho accepto també en absolut, ens va dir que mai el Govern de Catalunya podria dirigir l'economia catalana.

El Sr. CONSELLER d'Agricultura i Economia: Per ara.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Oh, senyor Conseller d'Economia, jo acceptaria l'afirmació de la V. S. encara que aquest «per ara» no hi fos, per moltes raons; la primera, perquè hem convingut que hi ha una unitat econòmica hispànica que necessita ésser regulada uniformement en els grans problemes que afecten tot el món, i després perquè, segons el meu criteri personal, i això ja ho discutirem més endavant quan em refereixi a la intervenció del senyor Ruiz i Ponseti, jo crec que encara que el Govern de Catalunya pogués dirigir l'economia catalana, no hauria de fer-ho, perquè fins ara, al meu entendre, ja sé que hi han criteris contraris; dirigir una economia és sinònim de fer-la malbé. Doncs bé, hi ha, senyor Conseller d'Economia, en el món — que nosaltres coneixem — més que exemples que enforteixen la meua tesi, i encara estic esperant el primer que enforteixi la contrària. Doncs bé, si no es pot dirigir una economia...

El Sr. CONSELLER PRIMER: Estan molt fetes malbé les economies d'avui dia.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Sí, i quant més hi intervé l'Estat, pitjor. Doncs, si no es pot dirigir una economia, en canvi, es pot ajudar i fomentar, i a això és al que hem d'anar, i a veure si l'organisme que es va a crear al Departament d'Economia, serà apte per a desenvolupar aquesta tasca de foment i d'auxili de l'economia, és al que va encaminada la meua interpellació. L'ajut, sense dirigir, deixant la direcció suprema a la iniciativa individual, que fins ara és la que ho ha sabut fer millor, pot consistir o en el foment de les activitats individuals o en treure obstacles, tasca aquesta segona potser la més útil que pot fer un Govern. Ara bé, si és aquesta la tasca més efectiva que pot ara desenvolupar un Govern, la més eficaç, cal anar amb molt compte en com es munten els serveis. El senyor Conseller d'Economia ens va llegir una llista, que tingué després l'amabilitat de permetre'm examinar amb més detall, respecte a com es subdividiran els serveis del Departament d'Economia en relació amb un Decret que, si no m'equivoco, serà publicat dintre de poc temps. Tractant-se de coses d'economia, la meua por — ho vaig dir particularment al senyor Conseller d'Economia — és que es vagi a una burocratització d'aquest servei, i burocratització d'aquest servei seria, al meu entendre, no precisament el nomenar adscrits al mateix, una major o menor quantitat de buròcrates, sinó l'adscriure pocs o molts funcionaris que siguin del que s'anomena «carrera administrativa», que vol dir que tenen orientades llurs activitats, llurs aficions i sovint llurs capacitats a l'estudi dels expedients, dels papers, de la part seca i moltes vegades morta de les Lleis, i en canvi no tenen una quantitat suficient d'interès i d'afecte al que són problemes vius, sobretot pels que per a mi són els principals: tots els que afecten els productors, que són els que fan

marxar els països. I en relació amb aquest necessari i indispensable contacte entre el servei d'economia i la vida econòmica, jo incidentalment em vaig permetre fer al senyor Mies una pregunta que ell va tenir l'amabilitat de contestar-me en la sessió immediata anterior, i a la qual jo he de fer aquí encara un petit advertiment, no dirigit precisament al senyor Conseller d'Economia, que va donar una resposta precisa i contundent...

El Sr. CONSELLER d'Agricultura i d'Economia: I immediata, sense vacil·lacions.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Això no fa més, senyor Conseller d'Economia, que augmentar els mèrits que jo en aquest moment estava subratllant. Però cal, potser, a judicar per la forma com aquesta pregunta meva, senzilla, i com la contestació *immediata*, sí senyors, *immediata*, del senyor Conseller d'Economia, ha estat interpretada per l'opinió pública, cal fer un petit comentari. Jo, senyors Diputats, no vaig preguntar, ni el senyor Conseller que va fer una resposta congruent amb la pregunta, ni el senyor Conseller d'Economia em va contestar, si el Govern de Catalunya tenia un lloc en la Delegació Espanyola de la Conferència Espanyola de Londres; ni jo l'hi vaig preguntar, ni el senyor Mies m'ho va contestar.

Jo vaig preguntar, purament i simple, si en les tasques preparatòries d'aquesta Conferència, a Espanya, on se sentien moltes opinions de representacions individuals i collectives, on entre altres havia estat cridat el nostre estimat company Tallada, si en aquestes tasques preparatòries, que tenen una finalitat, que es comprèn que tenen — la finalitat de formar el criteri de conjunt amb el qual aquesta Comissió espanyola hagi de treballar a Londres — si havia estat cridat el Govern.

El Sr. CONSELLER d'Agricultura i Economia: No, el Departament, va preguntar vostè.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Sí, el Departament d'Economia. Doncs bé, jo voldria afegir a les paraules del senyor Conseller d'Economia unes poques, perquè la vida corre i hom procura, quan té mitjans de fer-ho, anar-se informant, i segons les meves informacions, que poden ésser equivocades, la preparació de la Conferència de Londres per part de la delegació espanyola, no es fa oficialment, almenys que es sàpiga, per la totalitat de la Comissió, sinó que es fa per tres funcionaris especialment designats pel conjunt de la Comissió. De manera que podria ésser que aquests funcionaris, que són els que recullen les impressions de tots no haguessin cridat al Departament d'Economia i les altres personalitats de la Comissió que formen part d'aquesta ponència haguessin tingut alguna relació, ja sigui amb el Departament d'Economia, ja sigui amb alguna altra representació del Govern. De manera que aprofito aquests dies que han transcorregut, durant els quals jo he cercat un coneixement més profund dels fets, i podria ésser que el «no» del senyor Conseller d'Economia, que es va sentir a tota la Cambra, aquest «no», fos un «sí» en altra forma, i jo ho celebraria extraordinàriament.

El senyor Conseller d'Economia, parlant precisament de tota aquesta actuació de les representacions catalanes a l'estranger, va suscitar una idea que jo voldria recollir, i al meu entendre serà molt interessant, sobretot si es constitueix el Departament d'Economia, no predominantment amb personal burocràtic,

sinó amb personal especialitzat, que no hagi perdut el contacte amb els problemes de la producció i del comerç. I amb la idea que va suggerir el senyor Conseller d'Agricultura i Economia del nomenament de Delegats — no sé si va dir delegats econòmics o comercials...

El Sr. CONSELLER d'Agricultura i Economia: Comercials.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Molt bé; delegacions comercials de Catalunya a l'estranger per a estudiar tot problema precisament en què els interessos de l'economia catalana estiguin en contradicció amb altres interessos d'economia hispànica, la coordinació dels quals crec que és interessant i obligat cercar-la dintre, si no per resoldre aquell grup de problemes que sols es poden resoldre pels que no han perdut el contacte amb la vida econòmica, amb la vida de producció i de comerç. I ho dic tant més quan jo...

El Sr. CONSELLER d'Agricultura i Economia: Ja ho vaig dir així.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Exactament. Quan hem tingut ocasió de veure el senyor Conseller d'Agricultura i Economia, i això ho dic per a recolzar les vostres afirmacions, perquè nosaltres no estem aquí per a trobar malament tot el que es faci des d'aquest banc, sinó el que ens sembla honorablement que està mal fet...

El Sr. CONSELLER d'Agricultura i Economia: Qui no ho pensa així?

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Tots nosaltres hem tingut ocasió de comprovar a l'estranger: com alguns d'aquests organismes, per a ajudar determinades branques de la producció o de l'exportació catalana o espanyola, o predominantment catalana, començaven bé; començaven bastant bé, i al cap de poc temps, al cap d'algun temps, ja havien perdut la seva eficàcia. Jo crec que en aquesta Cambra, potser en aquest banc...

El Sr. CONSELLER PRIMER: Demanaré la paraula per al·lusions! (*Rialles*.)

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: ...al costat dels coneixements perfectes que la V. S. va demostrar sobre aquest problema, també hi havien altres persones que ens podrien explicar com alguns d'aquests organismes havien començat amb empenes, amb energies, que havien despertat il·lusions dels comerciants de Catalunya, il·lusions que s'han esvaït molt prompte. De manera que un Departament d'Economia ben organitzat pot reportar molts béns als interessos catalans; però per a aconseguir això, perquè això tingui efecte, no tindrem més remei que fer una tasca molt difícil, i jo declaro que no sabria per on s'ha de començar, en realitat, si haguéssim de transformar de rel el que podríem dir la psiquis econòmica de la política espanyola, perquè és un fet indiscutible i que perjudica enormement la política catalana, el fet que havent-hi, com hem dit abans, a part de la producció, una economia dirigida, l'únic que es pot fer en favor de l'economia d'un país, per ajudar-lo, és trure-li els destorbs; perquè quan es va per persones que han fet sacrificis i estan disposades a fer més sacrificis, quan es va a un organisme avui únic, amb facultats coactives i mitjans financers per a ajudar i per a treure obstacles, es lluita potser amb això que, per anomenar-ho d'alguna manera, jo ho denomino «epsiquisme econòmic» de la política es-

panyola, en el sentit de què no hi ha comprensió del treball, que no hi ha comprensió dels esforços i dels sacrificis que necessita la pràctica de tot treball; i no existint aquesta comprensió, succeeix a manera d'una verdadera tragèdia per aquests productors de bona fe que creuen que trobaran en les esferes governamentals els auxilis indispensables, no precisament els diners, sinó precisament en el sentit que se'ls tregui els destorbs del davant, i es troba amb aquesta psiquis que no distingeix entre el productor de bona fe, el productor que ha començat i comença per a fer sacrificis, per a fer inversions moltes vegades quantioses i que no demana més que una mica d'ajut, i el productor que no veu en les seves relacions amb l'Estat més que la manera de fer negocis foscos, de fer negocis bruts. Naturalment que on no es treballa no se sap el vertader valor del treball, i el no saber-se quin és el vertader valor del treball en certes esferes, corren el risc de considerar que els únics negocis dignes d'atenció són els negocis d'aquesta segona classe; i, naturalment, aleshores es rebutja i no es donen les necessàries facilitats als vertaders negocis dignes d'atenció. Però quan l'ambient s'ha transformat i en aquest ambient es coneixen els sacrificis dels productors, és natural que se'ls rebi amb els braços oberts i se'ls ajudi des de les esferes governamentals. Per això diem que a Catalunya ens podem trobar encara moltes vegades, i crec inútil dir que val més que no ens hi trobem, amb què a l'hora de defensar els seus productors, per aquesta desorientació psíquica que confon el negoci inconfessable amb el treball honorable, que és un treball que mereix protecció, ens trobem amb aquestes dificultats.

El senyor Conseller d'Economia ens parlava, referint-se a aquestes intervencions dels buròcrates que moltes vegades fan malbé precioses iniciatives, de les dificultats que s'ha trobat per a tenir personal apte i personal que resolgués bé els problemes que afecten la producció catalana. I jo, en escoltar-lo, recordava una anècdota que m'havien explicat els interessats, els exportadors catalans de verdures i articles primerencs, dient-me que si en el temps en què es van negociar els últims contingents de França hi hagués hagut una iniciació a temps per a separar i distingir dos articles bastant diferents, com són l'ensiam i l'escarxofa, que aquesta sola indicació, això sol, en aparença tan risible i tan senzill com és, hauria permès d'augmentar considerablement, sense que els francesos s'oposessin o s'enfadessin...

El Sr. CONSELLER PRIMER : No és cert això, senyor Vidal.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Això és molt discutible, senyor Conseller Primer, però el fet que s'hagi fet junt el contingut d'aquests dos articles quan els aranzels de França afectaven quasi exclusivament a un d'ells i a l'altre no, ha fet que aquest article que no es veia afectat quedés com podríem dir «embotellat» i no es pogués donar sortida a les enormes quantitats...

El Sr. CONSELLER PRIMER : El contingent s'adapta a les partides del contingent d'importació francesa.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Bé, però aquell aranzel conté diverses partides i per unes es manté l'aranzel i per les altres no es manté.

El Sr. CONSELLER PRIMER : Per totes.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : De manera

que agraeixo molt la interrupció del senyor Conseller Primer, que confirma...

El Sr. CONSELLER PRIMER : No; no ho confirma. Ho confirmarà segons la V. S. (Rialles.)

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : I ara, continuant en les manifestacions del senyor Conseller d'Economia respecte a contingents, i no parlant ja del problema negociacions sinó del problema actuació i distribució dels contingents, nosaltres varem escoltar de paraula del senyor Conseller d'Economia una afirmació bastant greu que obliga a ésser comentada en aquesta interpellació. Les vaig anotar literalment perquè em va semblar que requeririen algun comentari. Digué el senyor Conseller d'Economia : Si reclamem un estat d'opinió perquè sigui Catalunya la que s'ocupi de la distribució interior dels contingents d'exportació, Catalunya aconseguirà tenir la facultat d'intervenir-hi.

El Sr. CONSELLER d'Agricultura i Economia : No vaig dir això. No és exacte.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Però és aquesta la idea, no era pas contrària la del senyor Conseller d'Economia.

El Sr. CONSELLER d'Agricultura i Economia : Deia que el Govern, per a recabar aquesta concessió, creia que era indispensable que un estat d'opinió dels interessats ens ho demanés.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : D'acord, perfectament.

El Sr. CONSELLER d'Agricultura i Economia : No és el mateix.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Vol dir que s'ha de crear un estat d'opinió que intervingui en la qüestió.

El Sr. CONSELLER d'Agricultura i Economia : I a continuació afegia, que aquest estat d'opinió ja s'ha produït, perquè hi hagué una reunió al Llobregat, i una de les conclusions aprovades era demanar del Govern de Catalunya que recabés del Poder central que es fes aquesta concessió.

El Sr. CONSELLER PRIMER : I s'ha recabat.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Però el que un estat d'opinió ho demanés perquè es pogués obtenir...

El Sr. CONSELLER d'Agricultura i Economia : Vegi V. S. el DIARI DE SESSIONS i veurà com no vaig dir això.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Llavors, vol dir que les esperances dels agricultors catalans les han de penjar més alt.

El Sr. CONSELLER PRIMER : Molt al contrari.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Ho celebrego, perquè no està en el nostre ànim fer una oposició, sinó contribuir a resoldre els problemes, i si de les interrupcions fetes pel senyor Conseller Primer i pel senyor Conseller d'Economia se'n pot desprendre que en un termini relativament curt i quan vingui el moment de les exportacions serà Catalunya la que imposi els contingents...

El Sr. CONSELLER PRIMER : És possible, però no podem assegurar-ho. Està ben enfocat.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : De les paraules del senyor Conseller Primer se'n dedueix que aquelles esperances queden un xic més baixes.

El Sr. CONSELLER PRIMER : Aquesta és una qüestió a veure.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : El que és indispensable, senyor Conseller d'Economia, és que perquè l'opinió dels productors i dels comerciants i en general l'opinió del país s'adreci al Govern perquè recabi una facultat com aquesta i les altres com les mil petites en apariència, però importants en realitat en matèria de política econòmica, és indispensable una cosa i és que de tot això se'n separi la política i que s'enfoqui tenint en compte exclusivament els interessos de la producció i els de l'economia ; però, senyor Conseller d'Economia, al nostre criteri la confiança és un factor psicològic que no es pot generalment subdividir. O es té en conjunt o no es té.

El Sr. CONSELLER d'Agricultura i Economia : Vol dir que la V. S. no la té?

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : No es tracta de què jo personalment la tingui o no la tingui. Es tracta de què la tingui el país en general, i per això no n'hi ha prou amb la bona intenció del senyor Conseller d'Economia, sinó que és indispensable que el conjunt de la política del Govern s'adapti a aquests factors que inspiren o maten la confiança del poble, i per consegüent, senyor Conseller d'Economia, al camp on en aquests moments es produeix una confusió tan gran com és el Projecte que discutirem dintre d'uns moments, es desprèn que sempre hi hagin elements que tinguin por d'una intervenció del Govern de Catalunya, perquè en ell no hi veuen clarament el factor de l'execució de la política econòmica, separada dels interessos particulars i decidits, si fa falta, a passar per damunt de la Llei, sinó que hi veuen l'organisme elevat per damunt d'aquestes passions i disposat a fer justícia. Aquesta, senyor Mies, és l'observació que hem de fer sobre aquest punt, perquè la confiança no es pot mesurar per cada una de les facultats del Govern, sinó que s'ha de relacionar amb la totalitat d'elles.

Després va entrar el senyor Conseller d'Economia en les qüestions concretes respecte de les quals en realitat, si ha d'haver-hi un debat, si hi ha una discrepància clara d'opinió, no és precisament entre el senyor Conseller d'Economia i el que parla, sinó entre el senyor Ruiz i Ponseti amb — m'atreveixo a dir en línies generals — el senyor Conseller d'Economia i el que parla d'altra part.

Deixant de banda altres problemes que no menciono per a no allargar el meu parlament, em referiré al que es concreta a l'oli, que havia estat objecte d'una intervenció del senyor Ruiz i Ponseti i respecte del qual el senyor Conseller d'Economia va fer un interessantíssim discurs, o hi va dedicar una part interessant del seu discurs, i en relació a això nosaltres, tot i sabent-ho, perquè és clar que el Parlament de Catalunya no té facultats per a decidir sobre aquest límit proteccionista o de lliure canvi, nosaltres hem de dir que de cap manera podem subscriure les paraules del senyor Ruiz i Ponseti, perquè l'interès del consumidor, que el senyor Ruiz i Ponseti ens va ponderar, no el veiem més que en uns consumidors interessats i no pot això interessar una economia cooperativista i de treballadors com ha d'ésser la de la Unió Socialista de Catalunya. A nosaltres ens interessa el punt de mira del consumidor, quan aquest consumidor és un

treballador, és un productor — llavors sí — quan és un productor que cerca el punt de mira de l'equilibri i no els extrems que puguin portar a la ruïna absoluta l'economia d'un país. El senyor Ruiz i Ponseti plantejava el problema amb tots els avantatges que es poden derivar per a l'economia catalana en fomentar la introducció de determinats articles estrangers, i en escoltar-lo recordava el que tots saben, que molts governants socialistes després de la guerra — abans n'hi havia pocs — han estat, es pot dir, més proteccionistes que els Governos no socialistes, i si cerquéssim en la història del món dels darrers quinze anys un exemple de proteccionisme exagerat — perquè en el proteccionisme també hi cap l'exageració — un proteccionisme que hagi acabat amb un fracàs sorollós, trobaríem a Austràlia com exemple d'un país on per molts anys la hegemonia política ha estat en mans de Partits laboristes o socialistes...

El Sr. COMORERA : No és així.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Ho demostra l'experiència dels darrers anys fins el moment de la crisi de l'any 1930 al 1931, de la crisi política i econòmica australiana, on han estat els mateixos Partits laboristes els que o han rectificat anant a un proteccionisme més moderat, o bé han vist desfer-se llurs organitzacions i anar a grans derrotes electorals. He dit això perquè m'interessava fer constar que els socialistes en els darrers anys han estat proteccionistes, i en alguns llocs, com a Austràlia, han estat exageradament proteccionistes. Però en fi, no vinc a combatre el proteccionisme exagerat, perquè en definitiva no el defensa ningú. Vinc a combatre l'altre extrem del lliurecanvisme absolut. El senyor Ruiz i Ponseti es referia a la crisi del món i els procediments per a corregir-la, i deia que si s'organitzés el lliure canvi, en lloc de les dificultats que presenta el problema de l'oli milloraria, com també milloraria el problema de la vida del món i millorarien les condicions del consumidor, i invitava a què Catalunya, prescindint, no del món, sinó d'Espanya, reduís el nombre d'hores de treball. Invitava a què fos Catalunya sola la que donés aquest exemple. I jo, en això, vull contestar-li al senyor Ruiz i Ponseti amb una petita anècdota dels meus records de lectures sobre debats en la Cambra francesa, quan jo, no recordo l'any, però sí que era molt jove. Es va discutir una proposició de Llei d'abolició de la pena de mort ; i, en discutir-se aquesta proposició de Llei, hi va haver un Diputat que va fer una interrupció que es va fer cèlebre, i que deia «Que comencin els assassins». I aleshores nosaltres, senyor Ruiz i Ponseti, en la matèria de política econòmica internacional, un poble com Catalunya, que està, com dic, en una economia especialitzada dintre de l'economia hispànica general, necessita també que la defensin i no pot lliurar-se als vents de la competència mundial, sense una determinada protecció, perquè necessita que comencin els altres. Catalunya no és prou forta per a donar l'exemple de suprimir en absolut aquestes barreres. Ja dic que no hem esmentat aquí l'exemple del proteccionisme molt exagerat per a defensar-lo, sinó que nosaltres venim aquí exclusivament a combatre el liberalisme absolut, que em sembla actualment impossible de realitzar. Són gravíssims perjudicis per l'economia catalana, i en aquest punt, el límit general, jo crec que la doctrina que va exposar el senyor Conseller d'Economia va merèixer l'assentiment general de la Cambra. Perquè nosaltres

hem de distingir entre aquelles mesures de política econòmica que treuen la capacitat de consum dels obrers i les que treuen la capacitat de producció. ¿De què li serveix, senyor Ruiz i Ponseti, a l'obrer català, o de què li serviria que els articles baixessin un deu o un vint per cent, si amb motiu de l'obertura de les fronteres hi hagués una disminució en la capacitat adquisitiva dels obrers, que moltíssims milers es quedessin sense una ocupació aquí, si no tenien per a comprar aquests articles més barats? Aquesta és la nostra posició. Nosaltres creiem que l'orientació del Govern de Catalunya, quan es discuteixen aquestes qüestions a la Conferència de Londres — que segurament s'hi discutiran — ha d'ésser, no la d'un proteccionisme a ulls tancats que recolzi privilegis i recolzi la percepció de rendes indegudes per part d'alguns productors, sinó el proteccionisme que permeti el treball nacional present i que permeti anar instal·lant aquí, com s'ha fet en els darrers anys, una quantitat important d'indústries. Aquest, al nostre entendre, és el programa que resoluria, d'una manera molt més senzilla que l'Institut d'Atur forçós i tots aquests mitjans artificials, el problema de la manca de feina que hi pugui haver en la nostra terra.

Ara, nosaltres, en relació a la política econòmica del Govern, creiem que hi ha una sèrie de punts que no han estat encara tractats i haurien d'estudiar-se. Per exemple, hi ha el problema de la Banca Catalana i de relació entre l'economia catalana en el seu conjunt i la posició de la Banca.

(Entra a la Cambra l'honorable senyor Conseller de Justícia i Dret.)

Jo recordo, sobre aquest punt concret, un cordial diàleg, cur però molt interessant, entre el senyor Lluhi, aleshores Conseller en Cap, i el nostre distingit amic Joan Ventosa. El senyor Lluhi exposava la seva teoria de què nosaltres no havíem d'anar aquí a la formació ben artificial de bancs que, per ésser artificial, moren molt aviat d'ésser constituïts i no fan més que destorbar fins al moment que es moren, però que cal vigilar la importància de les nostres institucions bancàries perquè una economia que com la nostra té les seves característiques dintre de l'economia espanyola, que no pot recolzar-se en una banca forta i a ésser possible pròpia, és l'economia la que corre sempre el perill d'ésser intervinguda pels altres.

Hi ha encara unes quantes qüestions que pertanyen, segons la nota que va laborar el senyor Conseller d'Economia, al seu Departament, i jo en citaré dues només: la radiodifusió i el turisme. Nosaltres, tots, estem convençuts de l'enorme importància econòmica del foment de la radiodifusió i sabem que, amb certes limitacions, això ha d'ésser facultat de Catalunya. No sabem — suposem que sobre aquesta i totes les altres matèries annexes aviat tindrem ocasió de sentir explicacions ben interessants per part del Govern —, nosaltres no sabem quin dia es farà aquest «traspàs» de serveis de radiodifusió; però sembla, d'altra banda, que, mentre aquest traspàs no es fa, a Madrid s'estan avançant les coses a l'objecte de deixar-ho prejutjat en forma que quan Catalunya sigui autònoma ja gairebé no li serveixi de res l'autonomia, perquè en definitiva

s'ho trobi tot fet o gairebé fet. Nosaltres agrairíem al Govern que, reconeixent com reconeix segurament la importància d'aquesta qüestió, faci tot el possible per a tranquil·litzar, no precisament als directament afectats per la radiodifusió, sinó tots els catalans interessats en escoltar o en tenir bones audicions. Hi ha una altra qüestió d'un aspecte econòmic molt marcat, que és el turisme. Nosaltres tampoc no sabem si tot el traspàs de serveis de turisme es limitarà a la creació d'una oficina de turisme — que era abans del Patronat i que ara és de la Generalitat —, creació d'una oficina acompanyada d'una consignació de 20.000 pessetes, si no m'equivoco, i que el senyor Serra i Muret precisament ens ho va explicar fa poc temps amb molt detall, consignació que, si no estic mal informat — i he de dir que aquesta informació té potser un mes i mig de temps —, no ha estat encara pagada a la Generalitat. Per això, tot i ésser important, és un detall. L'important és que Catalunya tingui una veritable oficina de turisme que, a part de tots els aspectes culturals, artístics, etc., curi de l'aspecte econòmic que, al meu entendre, és essencialíssim. Per a Catalunya, el turisme, ben administrat, pot ésser una de les exportacions més productives; i encara no ho és, no ho és perquè manca allò que dèiem nosaltres: la coordinació dels esforços, i aquesta coordinació pot ésser una de les tasques més interessants del Departament d'Economia.

El senyor Conseller d'Agricultura i Economia ens va parlar de les Lleis que presentarà ben aviat en relació amb les activitats del Departament d'Agricultura. Sobre d'això, tenint en compte que, com dic, el senyor Conseller va anunciar que les Lleis vindran molt aviat — va parlar, si no m'equivoco, de Sindicats Agrícoles, de Cooperatives, etc. —, nosaltres no hem de fer avui cap comentari: vindran al moment de la presentació d'aquestes Lleis i nosaltres llavors ho estudiarem. Però, al costat de les Lleis del que en podríem dir Departament d'Agricultura pròpiament dit, han de venir Lleis o Decrets o el que sigui, perquè jo comprenc, que en realitat de Lleis en vindran poques del Departament d'Economia pròpiament dit, però, a manca de Lleis, que vinguin actes de gestió, perquè el que nosaltres volem és precisament això: que el treball català tingui la consciència de què si, ha vingut l'autonomia en molts altres aspectes — en molts d'ells limitada però que ens dóna una certa il·lusió de què som un país que ens podem administrar —, que el nostre treball, que és la base de la nostra vida, hagi d'anar sempre fora d'aquí i sense l'auxili del Govern de Catalunya a demanar protecció per a poder-se desenvolupar. Res més. *(Molt bé, en la Minoria de Lliga Catalana.)*

El Sr. RUIZ I PONSETI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Senyors Diputats: Després de les paraules que va pronunciar l'altre dia el senyor Conseller d'Economia i de les que ha pronunciat avui el senyor Vidal i Guardiola, ressurt més la coincidència entre els nostres

contradictors i més la radical discrepància que hi ha entre nosaltres i la Majoria per un cantó i la Lliga Catalana per l'altre. El senyor Mies ens parlava, en les seves primeres paraules, de la quasi incapacitat en què es trobava el Govern de Catalunya de poder influir en la política econòmica de la nostra terra.

Aquest punt el recolzava avui el senyor Vidal i Guardiola, i nosaltres havíem defensat, no pas una intervenció directa del Govern de la Generalitat, que sabem que no és possible, però sí una tasca orientadora, una tasca d'informació, ja que en certa manera dèiem: el Govern de la Generalitat ve obligat a constituir-se en comitè d'estudi, a crear al seu entorn comitès d'estudis, per a supllantar aquests comitès d'estudis tendenciosos, que només pot crear a la nostra terra la classe patronal. És evident, que totes les entitats de caire patronal són, en realitat, comitès d'estudis econòmics i van dretament al seu fet. En canvi, les classes treballadores, els nostres elements, no tenen mitjans econòmics per a constituir aquests comitès d'estudi i necessiten que la collectivitat, els organismes directius de la Generalitat, constitueixin aquests comitès que han d'atendre a l'interès collectiu i no pas a un interès de classe determinada, com és el de la classe patronal. És en aquest sentit que nosaltres demanàvem una intervenció de la Generalitat, i no pas invadint atribucions que són clares i netes del Parlament de la República i del Govern de la República. Se'ns va escapar també, mentre enraonàvem, que la producció espanyola més important era la de l'oli, i en aquells moments, en rectificar el senyor Mies, va fer notar que no era la més important, sinó que estava en tercer o quart terme, i per això hi avantposava altres produccions que tenen més aviat un caràcter genèric; ens parlava de la producció de cereals, però la producció de cereals fa referència a una gran diversitat d'articles, que cada un d'ells per si sol — no he tingut temps de compulsar les dades — però em sembla que és inferior a la producció de l'oli en conjunt. No interessa discutir aquest punt concret, però en el que sí estem d'acord és que la d'oli és una de les produccions més importants de l'economia espanyola, i si vàrem treure aquesta com a típica de la nostra producció és perquè ens semblava que dintre l'economia tradicional, en aquest principi econòmic que a vosaltres, a uns i altres, us serveix de tipus, és la plena demostració del fracàs d'aquest sistema proteccionista que avui lloava tant el senyor Vidal i Guardiola. Volia contraposar els interessos dels productors, i quan nosaltres parlàvem dels consumidors ens deia que quasi bé no té dret un Partit laborista en constituir-se en defensor del consumidor. Nosaltres hem de dir que l'home que treballa és essencialment un consumidor d'articles de consum, d'articles de queviures.

El Sr. VALLS I TAVERNER: Tothom consum.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Que l'home que treballa no és un venedor de res, i que, per consegüent, els alts preus, que és a allò que condueix en últim terme el proteccionista, són essencialment en contra de l'home que treballa i són essen-

cialment en favor del posseïdor de la terra. Aquesta tesi, que, amb caràcter genefal, tothom hi està d'acord, en el cas particular de l'oli, que és el cas que l'altre dia comentàvem, no solament ha vingut a comprobar-se, sinó que s'ha vist que a la llarga la política de l'oli és en perjudici dels mateixos que vol defensar, és a dir, dels posseïdors de la terra. Aquella política que va defensar tan calurosament el senyor Mies, que és la mateixa que havia implantat amb mà de ferro la Dictadura a Espanya, va produir una sobrevaloració del preu de l'oli a tot el món. Tots sabem que Espanya produeix aproximadament la meitat de l'oli que es produeix a tot el món; això vol dir que és mestressa del mercat de l'oli, que pot donar el preu a tot el món.

El Sr. CONSELLER d'Agricultura i Economia: Oli d'oliva.

El Sr. RUIZ I PONSETI: D'oliva, evidentment. Aleshores, si Espanya pot donar el preu a tot el món, només el pot donar d'una manera, i és forçant el mercat interior a consumir un oli que no vol consumir, un oli que no té potencialitat econòmica per a consumir. Vàrem dir, tots hi estem també d'acord, que l'oli és la grassa comestible per excelència, és la superior en qualitat de totes les grasses comestibles. Això vol dir que tot el món s'estableix un esquelet de preus entre les grasses superiors i les grasses inferiors; els que poden pagar molt, gasten oli d'oliva, i els que poden pagar poc, gasten un oli que els resulta més barat i és tan bo. Llavors, en forçar a tots els consumidors espanyols a gastar aquest oli selecte, és evident que es troba un mercat que és contranatural, que momentàniament s'eleva molt el preu a l'interior, i aquesta elevació de preu de l'interior també momentàniament repercuteix en el preu mundial i momentàniament condueix a valorar millor les exportacions espanyoles. Fins aquí estem d'acord, però aquest augment de valor del producte de la terra repercuteix en un augment de valor extraordinari de la mateixa terra. Tots hem pogut presenciar que, en pocs anys, a Andalusia les terres sembrades d'oliveres han triplicat, quadruplicat i fins quintuplicat el seu valor, i això no ha estat mai en benefici de cap treballador, sinó que ha estat en benefici exclusiu dels propietaris de la terra. Llavors, en haver les terres d'oli quintuplicat el seu valor ha contribuït a estabilitzar uns valors alts per l'oli, i aquesta estabilització del valor alt de l'oli, que és un fet completament contranatural, perquè està en absoluta desproporció amb la seva superior qualitat, ha conduït en tot el món a una minva de consum, i aquesta minva de consum, conseqüència d'un augment desmesurat de preu, ha contribuït a dificultar extraordinàriament les exportacions espanyoles, i fer que avui l'exportació d'oli passí per una crisi difícilíssima, i la passarà encara molt més grossa, i és a conseqüència d'aquest desnivell de preu, completament antinatural.

El Sr. VALLS I TAVERNER: O potser per altres causes.

El Sr. RUIZ I PONSETI: No, ho és per aquesta. Llavors, això ha conduït al mateix temps, paral·lelament a aquest fet, a què un augment de preu

completament antinatural d'un valor de la terra hagi conduït els propietaris, principalment andalusos, a sembrar grans extensions d'oliveres, i així com la producció normal espanyola era d'una vegada i mitja, d'una i quart a una i mitja, el consum espanyol — hi anem ràpidament, i no hem d'esperar que ho vegin els nostres néts, sinó que d'aquí pocs anys ens hi trobarem — va a doblar la producció actual, i això farà que el problema de l'exportació no tingui altra solució que l'abaratiment final del preu després d'haver passat una temporada extraordinàriament crítica per als productors, que vindrà a repercutir principalment entre els treballadors de la terra, però que ara comença a repercutir ja entre els propietaris de la terra. El cicle està a punt de tancar-se, i jo brindo al senyor Vidal i Guardiola les tan felices conseqüències d'aquest proteccionisme que, implantat fortament en temps de la dictadura, ara està a les seves acaballes. Avui, anant per Andalusia, que són les terres típicament olieres, hi trobareu terres sembrades d'oliveres a preus inferiors el que val el sembrar les mateixes olives.

El Sr. VALLS I TAVERNER: Però, ¿per quines causes?

El Sr. RUIZ I PONSETI: Per la causa de que no hi ha possibilitat d'exportar l'oli.

El Sr. VALLS I TAVERNER: Per altres causes.

El Sr. RUIZ I PONSETI: A més, conflictes socials i que els homes progressen a tot el món.

El Sr. VALLS I TAVERNER: Per causes polítiques d'aquests dos anys.

El Sr. CONSELLER d'Agricultura i Economia: I ca! Què té que veure una cosa amb l'altra?

El Sr. RUIZ I PONSETI: Senyor Valls i Taverner, això no té res que veure.

El Sr. VALLS I TAVERNER: Això ho diu vostè.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Aquesta no és una qüestió de filosofia; és una qüestió francament econòmica. Si no hi haguessin conflictes socials a Andalusia, hi hauria el problema paorós de la disminució rapidíssima de l'exportació de l'oli d'oliva. És conseqüència del preu, és conseqüència de què es troben els mercats exteriors tancats, i aquesta causa és tan evident que tothom pot veure independentment dels conflictes socials que hi puguin haver a Andalusia, que hi ha aquesta desvalorització dels seus productes i, per consegüent, la desvalorització de la terra.

El Sr. VALLS I TAVERNER: Jo li dic que és per altres causes; i encara que la V. S. em vulgui confinar a les regions de la filosofia, a la qual precisament no m'he dedicat mai, jo crec tenir dret, com a Diputat del Parlament, a intervenir en aquesta qüestió.

El Sr. COMORERA: Més que el dret, l'important és la competència.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Aquí nosaltres hem sentat un principi en discutir aquest problema, i creiem que com a cosa típica és molt interessant, no precisament discutint en tesi general la qüestió del proteccionisme i lliurecanvisme, malgrat que nosaltres com a Partit ens declarem francament lliurecanvistes i amb això estem segurs de defensar els interessos dels homes que treballen. Independentment d'aquesta concepció teòrica, en parlar del cas de l'oli,

haviem dit el cas típic de què la importació d'un quilo de grassa forastera que sigui més econòmica en el mercat mundial que l'oli d'oliva no era un perjudici per a la nostra economia, sinó que era un guany; tot quilo de grassa que s'importa desplaça inevitablement un quilo de grassa més cara, i quan aquesta grassa més cara es posa a la venda en el mercat mundial, és evident que dona un guany a la nostra economia. En una interrupció deia el senyor Vidal i Guardiola: «I si no la compren?» És que sempre la compren, és que tots els productes els compra el mercat mundial si estan a preu; la qüestió és que estiguin a preu, la qüestió és que l'oli d'oliva tingui un preu lleugerament superior a les altres grasses.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: ¿Em permet una pregunta la V. S.?

El Sr. RUIZ I PONSETI: Totes les que vulgui.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: ¿Com és que estem fa anys en què els preus de tots els articles baixen i el comerç exterior baixa també enormement?

El Sr. RUIZ I PONSETI: Jo li contestaré al senyor Vidal i Guardiola que la disminució del comerç exterior tan enorme com cita i que és general a tot el món, és una conseqüència immediata, com ell sap, del nacionalisme econòmic que s'ha implantat a totes les nacions.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Però, ¿hi ha o no paralelisme?

El Sr. RUIZ I PONSETI: Però independentment d'això, l'oli d'oliva és una producció tan exclusivament espanyola, és una cosa que, com deia molt bé el senyor Mies, no es pot improvisar enlloc, que si està a preu, si està a un preu lleugerament superior a les altres grasses, sempre té col·locació segura en els mercats mundials. Si es cotitza doble que els altres olis comestibles, que són tan bons com l'oli d'oliva, és evident que ens l'hem de quedar en els dipòsits d'Andalusia. Aquest és un fet que no té volta de full; que amb el nacionalisme econòmic no hi ha pogut ningú, però ja hi podran, perquè conseqüència d'aquesta política espanyola és que tots els països que el seu clima els permet sembrar oliveres les estan sembrant ràpidament. Així està treballant amb moltíssima eficàcia el Comitè propagandista argentí per a sembrar oliveres a tots els territoris de l'Argentina que permeten aquest cultiu, i d'aquí a pocs anys ja no serà precis importar oli d'oliva a la República Argentina; no solament no serà precis importar, sinó que passarà el mateix que ha passat amb el vi, que la República Argentina es constituirà en exportadora d'oli d'oliva, cosa que segurament no hauria passat si no hagués estat pel nacionalisme econòmic espanyol.

El Sr. VALLS I TAVERNER: La qüestió del vi era una altra qüestió.

El Sr. RUIZ I PONSETI: És la mateixa, és que han sembrat vinyes.

El Sr. VALLS I TAVERNER: No.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Només nosaltres hem volgut discutir concretement aquest punt perquè dona la demostració clara del fracàs del proteccionisme en un dels punts en què el proteccionisme està més afeccionat, que és el dels articles agrícoles, i un dels punts a què nosaltres donàvem més importància, que és a què la política de l'oli representa el fracàs definitiu de la ramaderia espanyola i que la ramaderia catalana no podrà

prosperar de cap de les maneres si no procura influir en canviar la política de l'oli a Espanya. Ens contestava el senyor Mies que l'experiència ha demostrat que malgrat tot la ramaderia va progressant; la ramaderia va progressant, però progressa en una ínfima proporció del que havia de progressar, i si la ramaderia catalana no progressa, no tinguí cap dubte el senyor Mies que és per manca d'aliment nitrogenat. Sense aliments nitrogenats no hi ha ramaderia possible. S'han de tenir aliments nitrogenats, i a més aquests aliments han d'ésser econòmics. El remei que trobava el senyor Mies a aquesta deficiència era la importació de turtós fabricades a l'estranger, però aleshores caiem en el defecte de que no volent importar una primera matèria, importem un article fabricat a l'estranger, és a dir, importem el major pes del mateix article que ha donat oli, a més d'importar mà d'obra estrangera, que és tota la mà d'obra que ha contribuït a l'elaboració d'aquests turtós i a treure l'oli que ha quedat en el país que els ha elaborat. De manera que així, és clar que el remei és pitjor que la malaltia.

Ens parlava avui el senyor Vidal i Guardiola del perill de les economies dirigides. Nosaltres també el veiem clar aquest perill, perquè les economies, o es dirigeixen del tot o més val no dirigir-les gens, més val deixar-les que vagin lliurement. Però a tot el món avui domina aquest criteri de dirigir l'economia, que jo en diria una mena d'acompanyar-la a bé morir. Els metges, quan veuen un malalt que no té remei li donen injeccions d'oli alcanforat, no per curar-lo — ja saben que no el curaran — no més l'ajuden a ben morir; i totes aquestes economies dirigides que avui dominen dintre del món capitalista, no són més que injeccions d'oli alcanforat que aneu donant a les vostres economies per ajudar-les a bé morir.

El Sr. VALLS I TAVERNER: Per ara, són injeccions d'oli d'oliva, només. (*Rialles.*)

El Sr. RUIZ I PONSETI: D'oliva o d'altra cosa, però molt alcanforat. Nosaltres no hem volgut, aquí, més que protestar d'unes afirmacions fetes pel senyor Vidal i Guardiola, i el nostre objecte està aconseguit. Ens parlava el senyor Vidal i Guardiola que davant d'una orientació econòmica espanyola, hi havíem d'enfrontar una orientació econòmica catalana.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Enfrontar, no.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Posar paral·lelament.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Tampoc, coordinar.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Coordinar, sí; però parlava d'una unificació de fronts catalans i nosaltres hem volgut fer notar que aquesta unificació de fronts en qüestions econòmiques creiem que no serà possible, que les tendències econòmiques que defensa el senyor Vidal i Guardiola seran completament contradictòries amb les tendències econòmiques dels treballadors de la nostra terra, i per això aquest front únic català creiem que serà molt difícil d'aconseguir. A aquesta defensa aferissada dels interessos dels productors — llegeixi's empresaris —, nosaltres oposarem una defensa tan aferissada com puguem dels autèntics

productors, que són a la vegada consumidors, és a dir, dels treballadors. Per això crec que no ens trobarem d'acord, perquè els interessos d'aquells i els nostres, no solament no és possible coordinar-los, sinó que sempre són radicalment contraris, i ens trobarem sempre front a front i no pas de costat. Res més.

El Sr. PRESIDENT: Resta suspesa aquesta discussió.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió especial sobre el Projecte de Llei relatiu a la solució dels conflictes derivats dels contractes de conreu

(Es dona lectura a una esmena presentada a l'article 2.º.)

«Els Diputats que sotasignen proposen que entre l'article 2.º i 3.º del Projecte de Llei per a la solució dels conflictes derivats dels contractes de conreu s'hi afegeixi el següent:

Art. 2.º bis. La reducció de quotes-parts a què la Llei sotmet al propietari quedarà sense efecte en tota la part necessària, perquè el percentatge del producte de la finca que rebí el propietari no sigui inferior al 50 per 100 del percentatge que sobre la renda de la finca representi la contribució territorial amb els seus recàrrecs i el repartiment municipal.

Palau del Parlament, 6 de juny del 1933. — Vidal i Guardiola, Valls i Taverner, Rovira i Roure, J. Ventosa.»

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: No per a entaular una discussió, sinó solament per donar a la Comissió una explicació del perquè jo he presentat aquesta fórmula, d'acord amb els meus companys de Minoria.

Al final del debat vàrem quedar amb què estudiàrem si hi havia una manera de determinar en quins casos la part de renda que es tragués als propietaris era, en xifres absolutes i relatives, tan gran que del que els restés, els propietaris no poguessin fer front a les despeses més elementals, entre altres, la contribució. Jo vaig dir que al meu entendre l'interessant no era la fórmula determinada — que n'hi ha moltes —, sinó que la Comissió vegés si en podia admetre el principi, regulat sobretot no amb caràcter general, que potser és el defecte de tot l'article 2.º, sinó investigant una relació entre els casos en què especialment quedi molt reduïda la part dels propietaris, fins el punt que no puguin ja pagar la contribució, i una regulació especial que fem amb aquest article 2.º addicional, tal com està en l'esmena, o en altra forma, que pel cas seria igual. Jo veuria amb molta satisfacció, que la Comissió tingués l'amabilitat de dir-me si en lloc d'aquesta regulació, que jo dic és una de les moltes possibles, ella n'ha trobat una altra que es pogués examinar, a l'objecte que els casos de veritable situació extrema en què quedin alguns propietaris, resultin corregits. De manera que, com dic, no per entaular un debat, sinó per pregar a la Comissió si ha estudiat, com jo he fet durant aquests dies, el principi que jo vaig plantejar, i si creu que

en una o altra forma, la meva o una altra, se li pot donar solució.

El Sr. RIERA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Riera.

El Sr. RIERA: Senyors Diputats: És per a rebutjar en absolut aquesta esmena de la Minoria de Lliga Catalana. A més, adduiré alguns arguments per demostrar la Comissió perquè rebutja aquesta esmena.

Aquí el senyor Vidal i Guardiola ens ha explicat que hi ha molts propietaris que, en virtut del 50 per 100, quant menys se'ls rebaixi aquella part de contribució, però no sap el senyor Vidal i Guardiola, que són molts els rabassaires que paguen la contribució al propietari, i són molts també els rabassers que paguen la contribució directament a l'Estat, i que, encara és més, que són molts els propietaris que paguen una contribució a l'Estat, d'X pessetes, per exemple, citem una xifra — i amb això sí que no vull fer la competència al senyor Vidal i Guardiola —

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: No, no; moltes gràcies.

El Sr. RIERA: ... però citem una sola xifra, que podrem dir una quantitat de 10, i passa que els senyors propietaris cobren la contribució del rabasser, i si ells paguen a l'Estat una xifra de 10, els propietaris cobren la contribució del rabasser a 100. Jo explicaria casos concrets en què hi ha propietari que cobra la contribució del parcer, i ell la paga directa a l'Estat; que inclús hi ha finques que no consten a l'amillament i el propietari en cobra la contribució d'aquell parcer; i molts rabassers paguem amb els nostres talons la contribució directa a l'Estat, nosaltres mateixos. És més, jo mateix pago la contribució directa a l'Estat, d'una rabassa, amb el mateix taló d'una altra vinya — ara sóc propietari...

El Sr. TRIES DE BES: Per molts anys! (Rialles.)

El Sr. RIERA: ... de la qual sóc propietari; això és per a demostrar, senyor Vidal i Guardiola, que això no es pot acceptar, perquè involucríem de tal manera les coses que fóra impossible que es veiés una cosa neta i clara, i, per tant, l'un que vagi per l'altre, i creiem que ja està bé de la manera que està. Res més i en nom de la Comissió rebutjo aquesta esmena de Lliga Catalana.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Brevíssimament. Em succeeix ara amb les paraules que el senyor Riera ha dedicat a l'esmena, o a la meua addició, el que em va succeir l'altre dia escoltant les paraules de la Comissió: que tot el que la Comissió diu és, en realitat, un argument a favor de la meua proposta. No veig, per consegüent, com després de fer la Comissió un discurs explicant-me que pot haver-hi uns casos i altres, etc., reconeixent, per tant, la possibilitat que es doni el cas que jo plantejo, s'arribi a la conclusió que encara que aquest cas es doni, no se li ha de trobar una solució justa i equitativa. Jo he dit que em semblava — i implícitament les paraules del senyor Riera també ho vénen a reconèixer —

que em semblava un error de tot l'article 2.º, que no discuteixo perquè ja està votat, un error que, en lloc d'anar a la investigació de les mil i mil varietats que es donen al camp de Catalunya i buscar solucions per a cada cas, s'hi hagi anat d'una manera, com vaig qualificar l'altre dia, una mica barroera. Naturalment, si la realitat ens dona molts casos i nosaltres solament n'apliquem un, és evident que de vegades aquesta solució serà equitativa, i altres injusta, i unes vegades serà injusta en més i altres injusta en menys. Apliquem-ho ara al nostre cas.

El senyor Riera, a la meua proposta d'addició, que vol regular el cas d'aquells propietaris que pagaven ells la contribució, i que amb la rebaixa de les quota-parts es quedessin sense marge per a pagar les contribucions, em contesta — la Cambra ho ha sentit — dient-me que hi ha propietaris que no són ells els que paguen la contribució. Evidentment, senyor Riera i senyors de la Comissió; per aquests propietaris que no paguen la contribució, no estava redactada la meua proposta d'addició. Però des del moment en què el senyor Riera em diu que hi ha propietaris que no paguen la contribució, implícitament em diu que hi ha propietaris que la paguen, i respecte d'aquests propietaris que paguen la contribució, jo que m'he volgut esforçar en no fer una cosa excessivament barroera, busco una determinada relació entre la part de la renda que absorbeix la contribució, i la rebaixa que es fa de les quota-parts en l'article 2.º, que la Cambra ja ha votat. Jo solament demano, senyor Riera, una intervenció parlamentària per uns casos extrems, que són aquells, per exemple, que un propietari cobra avui el cinquè, i se li posa a cobrar el desè. Aquest propietari pot trobar-se, segons la quota de contribució i repartiment, que moltes vegades sabem tots que té molta importància, sense marge per a pagar la contribució, i si es troba sense marge en virtut, no d'un pacte que hagin establert propietaris i rabassaires, perquè si és en virtut d'un pacte, com tampoc s'ha d'aplicar la meua proposició, aleshores és evident que nosaltres que creem aquest estat de fet especial, li hem de donar una sortida. Tinc tanta raó, al meu entendre, senyors de la Comissió i senyor Riera, que el mateix fet que la V. S. explica i que jo accepto, perquè reconec que hi ha molts casos en què la realitat es planteja tal com la V. S. ha explicat, el mateix fet de què hi hagin molts casos en què en pactes lliures entre propietaris i rabassaires s'hagi convingut en què sigui el rabassaire el que pagui la contribució, doncs, aquest fet demostra que en teoria s'ha de comptar amb la possibilitat de què la rebaixa a la meitat del percentatge de la quota-part, porti alguns propietaris, des de la possibilitat de pagar contribució, a la impossibilitat de pagar-la. I potser alguns propietaris i rabassaires en èpoques anteriors hagin precisament fet aquests pactes per estar convençuts de què el propietari no tenia marge per a pagar la contribució.

El Sr. PRESIDENT: Em permet la V. S.?

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Amb molt de gust; a les ordres de la Presidència.

El Sr. PRESIDENT: Ja sap la V. S. que estem en un debat antireglamentari.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: No ho sabia, però ara me n'assabento.

El Sr. PRESIDENT: Sí. Està pendent de votació una esmena que s'havia dit article 2.ª bis i la V. S. ho sap, sinó que se n'havia oblidat... (*Rialles.*) perquè m'ha vingut a demanar-me que com que tenia una suggerència que la V. S. s'havia fet la illusió de que podrien ésser acceptades per la Comissió, no caldria sinó proposar-la en una esmena. Per a donar facilitats a la V. S., la Presidència ha atès allò que se li ha demanat; però si es tracta de plantejar un nou debat, la Presidència no pot fer més que complir el Reglament.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: No puc per menys que declarar que estic en tots moments a les ordres de la Presidència. Reconec perfectament l'estat anterior d'aquest debat; ara, que com que les paraules del senyor Riera em semblava a mi que se'n despenia una sortida i el que volem és fer coses positives, és pel que hem dit el que hem dit, amb el desig de cercar una sortida...

El Sr. PRESIDENT: La Presidència creu que la V. S. veu una sortida on no existeix. Per part de la Presidència, encisada si es trobés la sortida possible; però s'està establint una polèmica, i la Presidència té l'obligació de donar per acabat aquest debat i passar a la votació de l'article 2.ª bis, o sigui una esmena que les VV. SS. han presentat. De manera que es va a votar.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Repeteixo que a les ordres de la Presidència. Sols demano a la Comissió, sense comentaris, si creu convenient que en lloc de que es procedeixi ara a la votació, aquesta es pogués ajornar per a discutir millor l'assumpte i posar-lo a votació un altre dia.

El Sr. PRESIDENT: Per part de la Presidència no hi ha cap inconvenient a aquesta petició. La Comissió té la paraula.

El Sr. GALÉS (Per la Comissió): La Comissió creu que en aquest punt no es tracta de cap fet d'obstrucció ni de tampoc pretendre passar el temps. Però hi han alguns indicis que permetrien creure-ho així als ulls d'algun maliciós. I com que les suggestions que acaba de fer el senyor Vidal i Guardiola, per raons ja dites i per altres que es podrien afegir, com que es tracta de contribucions pagades i aquesta Llei es refereix a dos anys vençuts...

El Sr. PRESIDENT: No segueixi la V. S., perquè s'ha de complir el Reglament.

El Sr. GALÉS: Ho deia perquè el senyor Vidal i Guardiola ni cap senyor Diputat es pogués queixar de manca de cortesia per part de la Comissió. En fi, la Comissió no pot acceptar l'esmena del senyor Vidal i Guardiola, i demana la votació per rebutjar el que es proposa.

El Sr. PRESIDENT: La Presidència demana al senyor Vidal i Guardiola si vol retirar l'esmena.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: No podem. (*Rialles.*)

El Sr. PRESIDENT: Doncs en aquest cas, l'ha de retirar la Presidència.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Si és precis...

El Sr. PRESIDENT: Es retira aquesta esmena i es posa a votació l'article 2.ª bis, que va quedar pendent de votació en la passada sessió.

(*El senyor Secretari dóna lectura a l'article 2.ª bis.*)

Aquest article 2.ª bis s'anava a votar en la sessió passada; i aleshores la Minoria de Lliga Catalana va demanar que la votació fos nominal; però com que havien transcorregut les hores reglamentàries, la Presidència va creure oportú aixecar la sessió i ajornar la votació per la sessió pròxima.

Els senyors Diputats de la Minoria de Lliga Catalana, ¿insisteixen en la seva petició?

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Considerem el punt molt fonamental.

El Sr. PRESIDENT: Està bé. Votació nominal. Els senyors Diputats que diguin «sí», voten a favor d'aquesta esmena que crea l'article 2.ª bis; i els senyors Diputats que diguin «no», voten en contra.

(*Es procedeix a la votació nominal en la forma indicada. Es rebutjada l'esmena per 42 vots contra 10, d'acord amb la llista de votació següent:*)

(*Senyors Diputats que han dit SÍ:*)

Sr. Abadal.
Sr. Carreres i Artau.
Sr. Duran i Ventosa.
Sr. Rovira i Roure.
Sr. Sol.
Sr. Vallès i Pujals.
Sr. Valls i Taverner.
Sr. Ventosa i Calvell.
Sr. Vidal i Guardiola.
Sr. Tries de Bes.

(*Senyors Diputats que han dit NO:*)

Sr. Pi i Sunyer.
Sr. Coromines.
Sr. Andreu.
Sr. Armendares.
Sr. Armengol.
Sr. Balart.
Sr. Bancells.
Sr. Barrera.
Sr. Battestini.
Sr. Blasi.
Sr. Canturri.
Sr. Colldeforns.
Sr. Companys (J.).
Sr. Cunillera.
Sr. Espanya.
Sr. Fàbrega.
Sr. Farreres i Duran.
Sr. Folch.
Sr. Fontbernat.
Sr. Galés.
Sr. Guinart.
Sr. Irla.
Sr. Magre.
Sr. Mestres.
Sr. Mora.
Sr. Puig i Ferrerter.
Sr. Riera.
Sr. Sauret.
Sr. Serra i Hünter.
Sr. Soler i Bru.
Sr. Tarradellés.
Sr. Tauler.
Sr. Dencàs.
Sr. Gassol.
Sr. Comorera.

Sr. Fronjosà.

Sr. Ruiz i Ponseti.

Sr. Serra i Moret.

Sr. Mies.

Sr. Dot.

Sr. Gerhard.

Sr. Companys (Ll.).

El Sr. PRESIDENT: Hi ha una altra esmena...

El Sr. VENTOSA I CALVELL: La retirem. (*L'esmena retirada és la següent:*)

«Els Diputats que subscriuen tenen l'honor de formular la següent esmena al Dictamen sobre el Projecte de Llei especial per a la solució dels conflictes derivats dels contractes de conreu:

Després de l'article 2.ª, s'hi afegirà el següent:

Article 2.ª bis. En tots els casos en els quals tingui lloc, d'acord amb l'article precedent, la reducció al 50 per 100 de la renda o quota-part que ha de pagar el conreador, quedaran reduïdes en la mateixa proporció, durant tot el temps de vigència d'aquesta Llei les aportacions o prestacions a càrrec del propietari, segons el règim anterior al 14 d'abril del 1931.

J. Ventosa, Duran i Ventosa, Vallès i Pujals i Tallada.»

El Sr. PRESIDENT: Entrem en la discussió de l'article 3.ª. (*Un senyor Secretari en dona lectura.*) Hi ha un vot particular.

Un Sr. SECRETARI: «Els Diputats que sotassignen tenen l'honor de formular el següent vot particular a l'article 3.ª del dictamen de la Comissió especial sobre el Projecte de Llei relatiu a la solució dels conflictes derivats dels contractes de conreu:

«Són reclamables davant les Comissions arbitral els danys ocasionats a les finques, plantacions o conreus, per propietaris o conreadors, l'import dels quals haurà d'ésser satisfet pel causant.

Els actes anormals, encara que corresponguin els danys expressats, realitzats en l'execució dels contractes de conreu, no permetran l'exercici d'accions dels contractes ni els desnonaments.»

Palau del Parlament, 26 de maig del 1933. — Serra i Moret i J. Comorera.»

El Sr. PRESIDENT: ¿Hi ha algun senyor Diputat signant d'aquest vot particular que vulgui fer ús de la paraula?

El Sr. SERRA I MORET: Nosaltres ens conformem en retirar aquest vot particular amb tal de què algunes paraules que en el nostre vot particular s'expressen en sentit d'aclariment, fossin incorporades al dictamen. Per exemple, nosaltres diem aquí «plantacions i conreus». Crec que la majoria de la Comissió no pot trobar obstacles en què aquestes paraules s'incorporin al dictamen tota vegada que aclareixen el concepte.

Pel demés, encara que ens semblava que la nostra redacció era més clara, no insistirem per a no perllongar el debat sobre aquest article, i si la majoria de la Comissió diu que està disposada a canviar la redacció d'aquest article per a incorporar aquestes paraules, retirarem el vot particular que no hi ha lloc a defensar-lo, perquè en substància diu el mateix que l'article.

El Sr. GALÉS: La Comissió que ha reflexionat sobre aquesta manera de pensar de la Minoria socialista que va ésser posada de manifest en el si de la Comissió, no ha trobat manera de rectificar-se, perquè entenem que en el nom de finques s'ha de comprendre forçosament tot el que contenen aquelles finques, com són les plantacions i els conreus, i admetent l'addició proposada per la Minoria socialista s'aniria a detallar allò que ja creiem que està contingut. Seria difícil parlar de perjudicis a unes finques que no es referissin expressament als conreus i a les plantacions, de manera que la suggestió de la Minoria socialista no ve a rompre per a res el pensament de la Comissió; es refereix solament a un major aclariment, però que, en el fons, seria una redundància del que nosaltres diem, i per això, malgrat sentir-ho molt — i no creiem que s'hagi d'entaular un debat sobre aquest petit extrem —, la Comissió ha de mantenir el redactat del primitiu article.

Encara hi ha una altra raó que, potser, convencerà al senyor Serra i Moret, i és que a continuació de l'article, en el segon paràgraf, es fa constar d'una manera ben explícita que els danys poden ésser causats el mateix pels propietaris que pels conreadors; és a dir, que aquella bona idea de què es presentin en una diferent posició davant de la Llei els propietaris i els conreadors està reflectida en la segona part d'aquest article.

Celebraria que aquestes manifestacions haguessin tingut la virtualitat de portar un xic de convenciment a l'ànim del distingit company, el senyor Serra i Moret.

El Sr. SERRA I MORET: Agraeixo les explicacions i retirem el nostre vot particular.

El Sr. PRESIDENT: Resta retirat aquest vot particular. Hi ha un altre vot particular.

Un Sr. SECRETARI: «Els Diputats que subscriuen tenen l'honor de formular el següent vot particular al dictamen sobre el Projecte de Llei especial per a la solució dels conflictes derivats dels contractes de conreu:

L'article 3.ª quedarà redactat com segueix:

«Article 3.ª Si el conreador, dintre del mateix període hagués ocasionat danys a les finques, el propietari sols podrà reclamar llur import.

Els actes anormals a què fan referència el paràgraf anterior i l'article 2.ª, o l'incompliment d'altres obligacions derivades del contracte de conreu durant el temps expressat en l'article 1.ª d'aquesta Llei, no seran causa de desnonament ni de resolució de contractes.»

Palau del Parlament, 26 de maig del 1933. — R. Abadal, Tries de Bes, T. Carreres i Artau i Rovira i Roure.»

El Sr. PRESIDENT: La Comissió l'accepta?

El Sr. GALÉS: No.

El Sr. ROVIRA I ROURE: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Rovira té la paraula.

El Sr. ROVIRA I ROURE: Senyors Diputats: No hauré de cansar molt l'atenció de la Cambra, perquè en realitat l'esmena nostra no difereix essencialment del dictamen de la majoria.

ria, però entenem que la redacció continguda en el nostre vot particular es concreta més a les facultats atorgades per l'Estatut de Catalunya i que, en conseqüència, és necessari anar a la redacció que nosaltres proposem.

Per altra part, en el primer paràgraf hi ha una diferència que pot considerar-se substancial. I per això és necessari, encara que seré breu, donar unes explicacions sobre el primer paràgraf i el segon.

En allò que afecta el primer paràgraf s'ha dit diferents vegades en aquesta Cambra, i no ho hem dit nosaltres sols, sinó que també ho ha dit la Minoria d'Unió Socialista de Catalunya, que la Llei que discutim, més que una Llei de solució dels conflictes de conreu, sembla una Llei de creació de conflictes de conreu.

Tant és així, que aquí podria venir a discutir-se i sentar-se el principi de què es van a solucionar aquells conflictes que hi hagi entre propietaris i rabassaires, però sembla que la Llei té per objecte la creació de conflictes en altres contradetes de Catalunya, on no hi ha el cultiu de la rabassa, sinó altres cultius i les relacions entre els conreadors i els propietaris són d'altra mena.

En tots moments, avui mateix el senyor Riera per a impugnar un vot particular del senyor Vidal i Guardiola no sabia veure més que el que passa entre propietaris i rabassaires i es diu en la Llei, que no solament és per a solucionar els conflictes entre propietaris i rabassaires, sinó també els que hi hagi hagut entre altres conreadors. Però el cert és que es publicà en el Butlletí Oficial de la Generalitat el Projecte de Llei de solució de conflictes en els contractes de conreu i pocs dies després en moltes contradetes de Catalunya, on no hi havia hagut conflictes, era quan començaven a sortir i era llavors quan començaven a sorgir en una forma alarmant.

Perquè a més — i això és públic i notori — això ha passat en terres de la nostra circumscripció, on s'ha dit en mítings públics que no es pagui, perquè inclús els Poders públics deien que no es pagués. Jo no ho crec això. Jo no crec que el Poder públic arribi a un extrem de tal naturalesa; pugui anar al conreador o a gent afecta als conreadors i digui que no pagui; però sí que és el cert que això que es diu en un míting i en altre, això que es repeteix en un acte i en altres, l'autoritat tenia el deure ineludible de què, si no era cert que havia anat i havia dit que podien aquests conreadors deixar de pagar als propietaris, havia d'haver evitat també que això es digués en un segon i tercer i quart mítings. És pot tolerar que en un primer míting es facin aquestes afirmacions, però que es repeteixin aquests casos continuament per a mantenir, en terres en què no hi havia hagut conflicte, un conflicte que ha sorgit en el dia d'avui, això ha de merèixer la nostra més enèrgica protesta. I dic això i em refereixo a aquesta qüestió, perquè el contingut del primer paràgraf de l'article que avui discutim sembla que un dels seus propòsits és senzillament el d'anar a la creació de nous conflictes i sembla que a l'anar a la creació de nous conflic-

tes, en quant es parla en el redactat de l'article en qüestió de «danys ocasionats a les finques des del 1.er d'abril del 1931 pel conreador o pel propietari», la qual cosa sembla voler dir que el propòsit de la Comissió dictaminadora, el propòsit de la majoria, és crear un conjunt de reclamacions en contra dels propietaris de les finques emparats precisament en aquesta redacció del paràgraf primer de l'article 3.er que ara estem discutint, i com nosaltres estimem que aquesta Llei no ha d'ésser, com dissortadament ve essent, una Llei creadora de conflictes de conreu, és per això que nosaltres proposem una altra redacció, com és la del primer paràgraf del nostre vot particular, que diu: «Si el conreador, dintre del mateix període, hagués ocasionat dany a les finques, el propietari sols podrà reclamar-li l'impost.»

Es més de lamentar aquesta situació que es va creant en el camp de Catalunya, portada després de la presentació d'aquesta Llei al Parlament. Però ha estat l'aliciet que s'ha trobat en moltes comarques per anar a la creació de nous conflictes, que diuen — i així s'afirma públicament — que si han estat solucionats mitjançant una Llei els conflictes fins ara, hi haurà aviat una altra Llei en la qual s'anirà a solucionar els conflictes que ara sorgeixin, perquè la creació d'aquest nou estat d'ànim dintre del camp farà necessari que es porti novament una Llei dintre del Parlament de Catalunya, i com els Poders públics estan al seu costat, i així s'afirma, és indubtable que tot això porti — porti dissortadament — un dany tal, no ja als propietaris, sinó als mateixos conreadors de la terra. I és sobre els mateixos conreadors de la terra contra els quals anirà aquest conflicte perquè, en realitat de veritat, els nostres pagesos, especialment els pagesos de les nostres contradetes, tots són propietaris — tots si són arrendataris són també propietaris — i aquests pagesos generalment es conceptuen com a empresaris en l'aspecte en què sempre vol presentar la Minoria d'Unió Socialista de Catalunya, i aquells pagesos, aquells conreadors tenen els seus treballadors; i en realitat, tot aquest conjunt de conflictes socials, en perjudici principal de qui resulten és precisament en contra el cultivador de la terra, que generalment és l'arrendador, encara que a l'ensem sigui propietari d'altres finques.

I és més: No solament els conflictes aquests que es vénen creant són un cop dur i ben fort a la nostra economia en quant van en contra de la riquesa principal de la nostra terra com és l'agricultura, sinó inclús per la mateixa hisenda de la Generalitat. Nosaltres, amb la situació aquesta de creació de conflictes, és indubtable que anem a una desvalorització completa de la propietat rústica; és indubtable que això ha de portar com a conseqüència un empobriment absolut de totes les terres catalanes, i això principalment ha de repercutir en un fet lògic i natural, el qual serà el de quan anem a revisar les contribucions que pesen sobre les terres catalanes, sobre la riquesa rústica catalana: la conseqüència haurà d'ésser que no s'obindrà aquell augment que s'assoliria si ens trobéssim en un període de creixença i en un període d'esplendor de la nostra agricultura, sinó que, pel contrari, nosaltres ens trobarem que aquesta contribució, que

indubtablement hauria pogut augmentar en una forma pronunciada, es veurà, si no minvada — que molt possiblement es veurà minvada — quan menys no podrà obtenir aquella creixença que era de preveure, donada la situació en què es trobaven els amillaraments. I això porta com a conseqüència que si la font principal d'ingressos per a la Generalitat de Catalunya és precisament la contribució territorial, això repercutirà precisament en les nostres hisendes regionals, en la nostra hisenda, de tal naturalesa que no podrà tenir la Generalitat aquell desenvolupament que seria de desitjar. Això vol dir que la situació aquesta deu acabar, i com nosaltres propugnem un sistema que no serveixi per la creació de nous conflictes, sinó, pel contrari, per cessació dels conflictes que hi pot haver i no la creació de nous, és per això que proposem la redacció que abans he llegit del paràgraf primer de l'article 3.er de la Llei que venim discutint.

Però interessa també fer unes reflexions — encara que siguin breus — en relació amb el segon paràgraf. El segon paràgraf en qüestió essencialment no diu cosa diferent d'allò que s'explica en el dictamen de la Comissió. Però si bé no diu cosa diferent, nosaltres estimem que és necessària la redacció que se l'hi dóna, perquè en diverses ocasions, precisament amb motiu del debat plantejat per la Minoria d'Unió Socialista de Catalunya i en el que hi va prendre part també, adherint-se a les manifestacions fetes per la dita Minoria, el senyor Casanoves en nom de la Majoria, es deia que alguns propietaris catalans havien celebrat determinades assemblees i que s'havia pronunciat en elles la paraula «revisió», que s'havia manifestat que s'aniria al Tribunal de Garanties per a demostrar la inconstitucionalitat d'aquesta Llei, i que aquesta Llei no tingués aplicació. Això afirmaven la Majoria i l'esmentada Minoria, que era una cosa que pel Parlament de Catalunya podia representar una amenaça que ell no devia acceptar, i el Parlament de Catalunya deu tenir en compte que si no vol que les seves Lleis puguin anar al Tribunal de Garanties, deu fer unes Lleis concretades exclusivament a allò que sigui matèria de la seva competència; i com que matèria de la seva competència és tot allò que representi la regulació dels drets que puguin tenir els ciutadans, el conjunt d'accions que puguin exercitar, les distintes accions que existeixin en favor d'un o altra contractant, és indubtable que nosaltres no ens podem apartar en el redactat de les nostres Lleis, de tot això que representa la determinació que les possibles accions que puguin tenir els contractants com a matèria que és dintre del Dret Civil. Però nosaltres no podem sota cap concepte anar a la regulació de l'exercici d'aquestes accions, anar a la determinació de la forma en què aquestes accions han d'ésser exercides, i nosaltres no podem entrar en això perquè això ja és una matèria processal. Nosaltres, doncs, brindem a la Comissió el que pugui anar a la reforma d'un article de manera tal que es trobi en què aquest article sigui acceptat en la forma que nosaltres propugnem, i sigui regulant una matèria que és de competència exclusiva de la Generalitat de Catalunya en quant es tracti de matèria civil. En canvi, donada la redacció que al paràgraf segon de l'article 3.er estableix la majoria de la Comissió, en realitat està regulant una matèria que no és de la seva competència, perquè ben clarament diu l'article en qües-

tió que estableix la forma d'exercitar accions resol·tòries dels contractes o desnonaments. Això no ho podem oblidar sota cap concepte. La legislació processal, no cal repetir-ho, pertany a l'Estat espanyol segons l'article 15, n.º 1, de la Constitució. La legislació civil, en canvi, pertany a Catalunya segons l'article 11 de l'Estatut. En conseqüència, si diu exactament el mateix en el fons la fórmula per nosaltres propugnada que la fórmula propugnada per la Majoria, si essencialment no hi ha diferència entre la una i l'altra i no és més que una forma de redacció perquè porti com a conseqüència que determinem quines són les accions que pugui tenir el propietari o el conreador, en aquest cas el conreador, i en canvi en el redactat de la Majoria ja no es tracta de determinar quines són les accions que li pugui correspondre, sinó determinar l'exercici d'aquestes accions, fórmula que és indubtablement processal, no comprenem el perquè la Majoria no vulgui acceptar aquesta redacció que en realitat no fa més que enquadrar dintre de la nostra competència la matèria que estem discutint en aquest article 3.er. Per això jo pregaria a la Majoria de la Comissió que tingués en compte aquesta suggerència per a donar-li l'adequat redactat d'acord amb el nostre vot particular. (*Molt bé!, en els bancs de la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. CANTURRI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Canturri, per la Comissió.

El Sr. CANTURRI: Senyors Diputats: Sento haver de manifestar al senyor Rovira que la Comissió ha de mantenir el redactat tal com està presentat; i contestaré els principals punts que ha plantejat el senyor Rovira. Ha dit la V. S. que de conflicte només n'hi ha quan el propietari demana al conreador, és a dir, que pel senyor Rovira només hi ha conflictes quan el propietari reclama al conreador...

El Sr. TRIES DE BES: No; no ha dit això! (*Rumors.*)

El Sr. CANTURRI: O sigui que la reclamació del propietari no és conflicte, i la del conreador sí. (*El senyor Conseller de Justícia i Dret diu uns mots que no se senten clarament.*)

El Sr. TRIES DE BES: Em sembla que encara ho enredem més, senyor Coromines.

El Sr. CANTURRI: I ha dit, referint-se a Lleida, que allí tots els conreadors són propietaris.

El Sr. ROVIRA I ROURE: Tots, no.

El Sr. CANTURRI: Bé, si no ha dit tots, volia dir gairebé tots. En aquest cas, no hi ha conflicte, és evident.

El Sr. TRIES DE BES: No opina així el senyor Riera. Pregunteu-li. (*Rialles. En aquest moment entra al saló el senyor Diputat alludit.*)

El Sr. RIERA: No hi era; ja li contestaré! (*Continuen les rialles.*)

El Sr. CANTURRI: Jo he de dir per això al senyor Rovira, referint-me, sobretot, a la nostra circumscripció, que realment allí hi han hagut molt poques reclamacions i gairebé no hi ha conflicte; per tant, no cal preocupar-se. Però li he de dir que aquesta Llei no perjudicarà els conreadors de la nostra circumscripció, sinó al contrari, perquè els que hagin fet la reclamació es beneficiaran, naturalment, doncs tindran la reclamació plantejada; i en els que no han plantejat el conflicte no hi entrem, perquè aquesta Llei només regula els conflictes plantejats i serà

la Llei que en diem grossa, la nova Llei, la que regularà totes aquestes coses. Però sí que li he de dir al senyor Rovira que, sobretot a la meua comarca, es dona un cas, ja que ell ha parlat de conreadors i propietaris, que crec que és importantíssim i que ha determinat que no s'apugi constantment la terra com es venia fent fins ara, perquè en el meu país l'ambició dels propietaris ha portat que el preu dels arrendaments de la terra es quadruplica a quintuplica en pocs anys, i des de que efectivament es discuteix aquests dies en el Parlament de Catalunya aquesta Llei li puc dir que no hi ha cap propietari que hagi augmentat més el preu. I respecte a allò que deia que, efectivament, en el meu país gairebé tots són propietaris i que són, a més, arrendataris d'altres terres, no solament això no els perjudica, sinó que els beneficia, perquè hi ha propietaris que també especulen amb la terra i amb les suors dels conreadors de la terra...

El Sr. TRIES DE BES: Allí, doncs, tothom sua. (*Rialles.*)

El Sr. CANTURRI: Hi ha una part, senyor Tries, que no la conrea la terra, que només és propietària, i una altra gran part formada per petits propietaris, i com que no tenen prou diner per adquirir terra, n'arrenden. De moment, a aquests senyors ja se'ls ha posat una tanca perquè no puguin augmentar els preus d'arrendament, i, per tant, aquests senyors no han plantejat ni un sol conflicte de revisió. Jo li he de dir que crec que era vergonyosa, realment, la forma com procedien certs propietaris de la comarca d'Urgell augmentant els lloguers de la propietat, i li he de dir que la nova Llei ja regularà aquestes coses i que jo espero que procurarà resoldre-les amb justícia, naturalment, en la forma que nosaltres opinem, que és en justícia. (*Rumors en la Minoria de la Lliga.*) Respecte a si tenim atribucions, com ha plantejat el senyor Rovira, des del moment que ho fem creiem que en tenim i això ja es veurà en el seu dia. Per tant, en nom de la Comissió, he de dir al senyor Rovira que mantenim el redactat tal com està, sentint no poder complaure'l.

El Sr. ROVIRA I ROURE: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Rovira, per a rectificar.

El Sr. ROVIRA I ROURE: Per a rectificar i breument. El que jo he dit, senyor Canturri, ha estat que el redactat de l'article en qüestió porta com a conseqüència la possibilitat de què s'entauli un conjunt de reclamacions en contra del propietari. Jo no dic — no crec haver-ho dit ni crec que es pugui haver entès — que el que sigui una reclamació contra el propietari, sigui o no sigui conflicte. El que he dit és que estem elaborant una Llei que té com a finalitat el tancar els conflictes que hagin sorgit entre propietaris i parcers o conreadors, i per tant, que en quant hi ha en el paràgraf primer de l'article 3.º, que estem ara discutint unes paraules que fan veure un desig de què s'entauli un conjunt de reclamacions en contra dels propietaris, nosaltres hem d'anar a eliminar aquests mots que puguin portar aquestes conseqüències. I estimava jo que era així, perquè em lamentava del fet que tot just després d'haver publicat el Projecte de Llei en el Butlletí de la Generalitat de Catalunya, pocs dies després

era quan a les nostres terres començaven a sorgir els conflictes en qüestió.

El Sr. COMORERA: Es lògic.

El Sr. ROVIRA I ROURE: I per això afirmava també que això era un principi que havia sentat la mateixa Minoria d'Unió Socialista de Catalunya que aquesta Llei portaria com a conseqüència la creació de nous conflictes. Que això és així, no ho he de dir jo, per més que no negui el senyor Canturri. Ho ha portat tota la premsa de Lleida; no podré concretar el que hagi passat a la part alta, a les muntanyes de la circumscripció de Lleida, ho pot conèixer millor el senyor Canturri, però el fet és innegable que totes les comarques regades pels canals d'Urgell i d'Aragó i Catalunya, en els pobles de Puigvert, Artesa, Torregrossa i Poal i en tot un conjunt de pobles on no hi havia hagut fins ara conflictes, ha estat després d'haver-se publicat la Llei quan ha sorgit el conflicte en forma que han estat els conreadors que no volen satisfer les mitges que terien establertes amb els propietaris. I això ha donat lloc a intervencions governatives i ha donat lloc a tals intervencions governatives, que en algun poble s'ha portat guàrdia civil per a mantenir el principi que s'havia d'acceptar un determinat pacte.

Hi ha hagut inclús un poble, en aquelles encontrades, on s'ha signat un pacte en virtut d'ordres donades pel Governador entre conreadors i propietaris. Això ha succeït al poble de Puigvert i és demostració evident de què el conflicte ha sorgit precisament després de la publicació del Projecte de Llei, i això no és precisament conseqüència de què hagin estat més alts o més baixos els preus dels arrendaments, perquè el moment del pagament de l'arrendament no ha arribat encara. No es tracta ara de conflictes que hagin pogut sorgir entre arrendadors i arrendataris; es tracta exclusivament de conflictes que hagin pogut sorgir entre parcers, especialment en el que afecta al cultiu de l'aufalc i ens trobem en les nostres encontrades en què abans i molt abans, inclús abans de l'any 14, hi havien ja respecte d'aquest cultiu uns pactes determinats que era generalment un pacte de mitjença i aquests pactes han continuat des d'aleshores fins aquests moments. En conseqüència no es pot parlar com parlava el senyor Canturri d'uns augments d'arrendament, perquè eren exactament els mateixos els pactes que es tenien en aquells moments que els d'abans de l'any 14. Tant és així, que lluny del que ha dit el senyor Canturri, quan hi ha hagut dintre de l'ex-província de Lleida, un conjunt de revisions, una multitud de revisions, com hi hagueren a tot Espanya, moltes d'elles foren desestimades precisament pel principi aquest, perquè en quant suposava la Llei que s'havia d'anar a la revisió si hi havia hagut un augment, com continuaven els mateixos pactes en l'actualitat que els que hi havia abans de l'any 14, és per això que les demandes de revisió havien estat desestimades.

Però ara han vingut a sorgir, no en aquelles encontrades on precisament s'havia donat el plantejament de les qüestions de revisió, sinó a nous municipis, a noves comarques de les terres lleidatanes, el conflicte que fins avui encara no havia sorgit, i per això jo em creia en el deure de la-

mentar-me de què aquesta Llei hagi portat com a conseqüència una excitació a la rebel·lió, una excitació a què la gent del camp...

El Sr. CONSELLER de Justícia : Això ha vingut de la Llei, perquè la Llei ho prohibeix. (*Rumors en la Minoria de Lliga.*)

El Sr. ROVIRA I ROURE : La Llei no ho permet ; no serà aquest el propòsit, però sí ha estat la realitat.

El Sr. CONSELLER PRIMER : Aquesta és una interpretació de la rebel·lió del senyor Rovira i Roure, però la Llei no ho diu. (*Rumors.*)

El Sr. ROVIRA I ROURE : El fet és que a Lleida això es diu públicament, i es diu en els mítings i no es prohibeix per l'Autoritat, i d'aquí ve la meua lamentació. Es diu als rabassaires que ja compten amb una Llei per la qual es determina que no han de pagar més que la meitat, i que, per tant, ja saben el que els hi toca. Se'ls hi diu que es colloquin en una situació de rebel·lió, perquè les Autoritats han dit — i això s'afirma en els mítings — que ells no han de pagar, i això es repeteix constantment, i aquest és el problema ; perquè si això no és veritat, com jo suposo, allò il·lògic és que això passi un dia i un altre dia, perquè si no és certa aquesta afirmació, si no és cert el que s'afirma en aquests actes de propaganda, el que s'havia d'haver fet és al segon acte que s'organitzés en què es pronunciessin les mateixes paraules, immediatament l'Autoritat governativa que té perfecte dret a estar en aquell acte, l'hagués suspès.

El Sr. ANDREU : Aleshores no s'hauria de deixar fer cap míting a la Lliga, perquè són els afiliats a la Lliga als que exciten a la rebel·lió. (*Protestes en la Minoria de la Lliga i rumors en tota la Cambra.*)

El Sr. BALART : Jo no acostumo a intervenir mai, però us he de dir que no dieu veritat. (*Els senyors Magre, Andreu i altres senyors Diputats pronuncien paraules que no arriben clarament als taquígrafs.*)

El Sr. ROVIRA I ROURE : La V. S. podrà dir que no és veritat, però quan existeixen documents del que ha passat al poble de Puigvert, no s'hi val a negar una realitat. El que ha de fer el Govern de Catalunya, màxim en el moment en què s'estan traspasant els serveis, és no consentir aquestes manifestacions, i quan hagi afirmat rodonament que no consentirà ni aquestes manifestacions ni que sorgeixin conflictes amb els conreadors, tal vegada aleshores es podrà tenir l'esperança de què la pau torni als camps de Catalunya.

Tot això en el que afecta al primer paràgraf de l'article 3.er que venim discutint, i no es molestarà el senyor Canturri si jo li dic que no ha contestat a la meua argumentació, perquè precisament el que ha fet és anar a fer una argumentació respecte de coses que jo no havia dit, com, per exemple, que havien estat augmentats els pagaments dels arrendaments, quan dels arrendaments no n'havien parlat en absolut. Però hi ha una segona part, el segon paràgraf de l'article en qüestió. L'argumentació bàsica del senyor Canturri ha consistit en afirmar : «Aquesta és potestat nostra, perquè nosaltres ho fem, i com nosaltres ho fem

és matèria de la nostra competència.» Jo he de dir-li senzillament al senyor Canturri que, amb una argumentació d'aquesta naturalesa, no podem anar a esbrinar mai en absolut quines són aquelles qüestions sobre les quals es pugui legislar i aquelles en les quals no puguem legislar, perquè en el terreny defensat pel senyor Canturri, des d'avui podem sostenir, per exemple, en aquesta Cambra, que tal fet o tal altre constitueix un delictes, i en quant es digui : «Oh!, és que sobre matèria penal no podem anar a legislar», aleshores vindrà l'argumentació donada pel senyor Canturri de : «Com ho fem nosaltres, és indubtable que està dintre de la nostra competència.» No és això, senyor Canturri ; el que hem de tenir en compte és veure el que diu la Constitució i el que diu l'Estatut de Catalunya, i com la Constitució ens assenyala en el seu article 15 que nosaltres no podem legislar en matèria processal, i en canvi diu l'article 11 de l'Estatut de Catalunya que nosaltres podem legislar en matèria civil, el que ens interessa per a anar a determinar la constitucionalitat de la nostra Llei, perquè la Llei que dictem estigui dintre de les nostres facultats, és el veure si això que regulem es tracta de matèria civil o es tracta de matèria processal. I davant d'aquest problema, nosaltres diem : «Tot allò que sigui determinació d'accions és matèria civil, i nosaltres podem legislar ; tot allò que sigui regulació de l'exercici d'aquestes accions és matèria processal, i sobre això no podem legislar.» I és per aquesta qüestió que ja proposava a la Comissió, no perquè si nosaltres ho fem ja és de la nostra competència, sinó perquè l'Estatut i la Constitució són Lleis fonamentals a les quals devem atendre'ns, que el redactat que nosaltres donarem al paràgraf segon de l'article 3.er determina concretament quines són les accions que poden correspondre als conreadors, i, en canvi, el redactat que dóna la majoria de la Comissió és determinant de la forma d'exercici d'unes accions, i com que el nostre redactat és substancialment civil, dret substantiu, i, en canvi, el redactat que dóna la majoria de la Comissió és redactat processal, adjectiu, és per això que jo estimava que era d'acceptar més el nostre redactat perquè en aquesta forma nosaltres anàvem enquadrats completament dintre de les facultats que ens atribueixen la Constitució i l'Estatut de Catalunya.

El Sr. CANTURRI : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Canturri.

El Sr. CANTURRI : No m'han convengut les raons que ha donat el senyor Rovira i Roure, i insisteixo en què rebutgem el vot particular. I no vull fer manifestacions, perquè interessa anar de pressa, en una paraula. (*Rumors.*)

El Sr. PRESIDENT : ¿S'aprova el vot particular que acaba de defensar el senyor Rovira i Roure? (*Denegació en tota la Cambra, excepte en la Minoria de Lliga Catalana.*) Resta rebutjat, amb els vots a favor del vot particular dels senyors Diputats de Lliga Catalana. Hi ha una esmena.

(*Un senyor Secretari en dona lectura :*)

«Els Diputats que sotasignen presenten la se-

güent esmena a l'article 3.er del Projecte de Llei per a la solució dels conflictes derivats dels contractes de conreu:

A l'article 3.er haurà d'afegir-s'hi un altre paràgraf que dirà:

"Totes les reclamacions per danys i perjudicis ocasionats a les finques pel parcer, arrendador o rabassaire, encara que siguin corresponents a anys agrícoles anteriors al 14 d'abril del 1931 que estiguin actualment pendents dels Tribunals i presentades després d'aquella data o que puguin formular-se, quedaran sense efecte, reservant el dret al propietari de reproduir o formular les reclamacions davant de les Comissions arbitralis."

Palau del Parlament, 31 de maig del 1933. — Andreu, Farrerès i Duran, Bancells i Fàbrega.»

El Sr. ANDREU: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Andreu.

El Sr. ANDREU: Senyors Diputats: He demanat la paraula per a defensar aquesta proposició, que no va encaminada a res més que aconseguir arrodonar l'instint que ha tingut la Comissió en redactar el Projecte de Llei que ara estem discutint, o sigui solucionar d'una vegada els conflictes del camp, traient-los de la jurisdicció ordinària i portant-los a Comissions arbitralis, on, d'una manera més ràpida, més fàcil i més senzilla, se solucionin cada un dels conflictes que es plantegin. El Projecte fa referència als conflictes sorgits des del 14 d'abril del 1931 a la data, i, per tant, podria donar-se la interpretació que queda reservat el dret del propietari, en aquestes finques que fa anys que es porten en arrendament, rabassa o parceria, a reclamar danys que corresponguin a anys agrícoles anteriors al 14 d'abril. Això podria portar a una interpretació capciosa, a reclamacions de tots aquests danys als Jutjats i a trobar-se els conreadors de la terra haver de defensar-se una altra vegada de qüestions i plets en els Jutjats, i això és el que no vol la Comissió ni està en l'ànim dels Diputats que formen aquesta Majoria. I crec que és necessari, a l'ensem, tancar totes aquestes portes, precisament per arguments contraris als que deia el senyor Rovira i Roure. El senyor Rovira i Roure, fa un moment, en ocasió de defensar un vot particular per ell presentat, deia que al camp hi ha una intranquil·litat en aquests moments, una incitació a la rebel·lió. Però jo he de dir ben clarament que avui, en aquesta data, l'únic conflicte, l'única rebel·lió, l'única cosa que incita, els únics inconvenients i obstacles que pot haver-hi a la funció governativa i a la funció judicial, són aquells que s'exciten precisament per gent desaprensiva que no militen pas en els nostres rengles, que no són pas afiliats al nostre Partit, que aprofiten un moment d'inquietud dels propietaris del camp per a portar-los a actituds violentes i per a infondre l'odi entre el propietari i el conreador de la terra, i en lloc de tenir un sentit de prudència, com cal exigir a les classes conservadores i de dret, se'ls predica la demagogia, volent llançar a la rebel·lió i a la revolució, dient-los que no han de respectar les Lleis, ni han de respectar les autoritats, i portant amb això una anarquia al camp que podrà portar potser el dia de demà dies de dol, dels quals no serà ningú més responsable sinó la gent militant als Partits de dreta, desaprensius molts d'ells, que no són propietaris, que no ho defensen per un sentiment, per

un ideal, sinó per a defensar de vegades una actitud personal que no fóra sostenible si no hi hagués un odi entre propietaris i parcers. I com que això està passant als nostres camps, a les nostres terres...

El Sr. SOL: On?

El Sr. ANDREU: Als camps de Tarragona, on hi ha molts propietaris que estan fortament indignats contra aquesta maniobra i aquesta campanya amb què se'ls vol presentar en front dels rabassaires com a enemics, com a gent que s'han d'odiar mútuament. Jo crec que aquesta esmena que presentem ha d'ésser acceptada encara que només sigui perquè tendeix a tancar totes les portes que puguin presentar-se, perquè aquests puguin defensar-se inclús en el camp del Dret i no es puguin plantejar qüestions que els obliguin a defensar-se en un pla sempre d'inferioritat en què es troba aquell que no té diners enfront d'aquell que en té, que sempre es pot defensar molt millor. Per això jo prego als companys de la Comissió i de la Majoria, que acceptin aquesta esmena, perquè crec que no va més que a millorar la tendència que ha tingut la Comissió en redactar aquest article.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ventosa i Calvell.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: He demanat la paraula, no per a entrar en una polèmica amb el senyor Andreu respecte al que es pugui dir en mítings que sostinguin uns i altres Partits, uns i altres elements. Crec que de moment hem de deixar fora de qüestió i de debat aquesta matèria. Però el que no em sembla és que res del que es digui en els mítings tingui res que veure amb l'esmena que ha presentat el senyor Andreu, amb altres companys, i que jo crec d'una gravetat extraordinària. Jo no sé quin pensament tindrà la Comissió sobre aquesta esmena, però abans que el manifesti, he demanat a la Presidència que em volgués concedir la paraula per a fer-li alguna consideració sobre el que representa aquesta esmena i el que representaria la seva acceptació.

Ens trobem, senyors Diputats, davant d'una Llei especial, excepcional, que ha estat qualificada per tots nosaltres com un remei d'urgència per a uns conflictes plantejats, no de caràcter individual i particular, sinó de caràcter col·lectiu. Quan es parlava d'aquests conflictes, de la manera com s'havien plantejat, de què els mateixos representaven una negació de les Lleis o una violència de les sentències, deia algun de vosaltres: «Això és el fet revolucionari, i perquè es tracta del fet revolucionari i nosaltres volem treure'n les conseqüències, nosaltres hi apliquem un remei excepcional.» I bé, doncs ara amb aquesta esmena ja no és el fet revolucionari, sinó que es tracta d'aplicar la mateixa norma de deixar en suspens tots aquells plets que hi hagin pendents com a conseqüència de conflictes anteriors al 14 d'abril. De manera que abans del 14 d'abril del 1931, en què el fet revolucionari no s'havia produït, en què no hi havia aquest estat col·lectiu de protesta, d'agitació i de violència — imagineu-vos — s'han produït en algunes finques fets que hagin determinat una reclamació de danys i perjudicis; s'haurà promogut potser un judici ordinari i haurà seguit per tots els seus tràmits, que està actualment pendent de sentència de primera instància o d'apel·lació davant de l'Audiència, i jo us pregunto: En virtut de què en aquesta Llei excepcional hem de

dir: «Aquell plet que era anterior al 14 d'abril, que no té res a veure amb totes les qüestions que han sorgit després, nosaltres el deixem sense efecte», i així ha d'anar a parar a les Comissions arbitral, que no tenen competència per entendre en coses que són d'un caràcter estrictament jurídic? Aleshores, ¿per què ho fem això? Jo us crido l'atenció sobre la transcendència enorme que el fet té. ¿És que anem a revisar tota la legislació civil i tots els conflictes que en virtut d'una legislació civil que estava vigent abans del 14 d'abril del 1931 s'hagi promogut? Pot haver-hi propietari, inclús, que no sigui català, que tingui una propietat a Catalunya, que hagi promogut un plet i que estigui pendent de sentència; i ara vosaltres, en virtut d'una esmena, si s'acceptés, diríeu: «No, no, no. Tot aquest plet fora de l'Audiència, del Jutjat, i que passi tota aquesta qüestió, que era estrictament civil, nascuda d'un conflicte de Dret individual, a resolució d'unes Comissions arbitral que s'han instituit per a resoldre conflictes nascuts amb el pretext que venien d'un fet revolucionari, que havia determinat un estat col·lectiu de protesta i d'agitació al camp de Catalunya.» Jo us invito, senyors de la Comissió, a què abans de fer això, que ve inclús a desnaturalitzar el caràcter d'aquesta Llei, que ve a estendre el greuge que aquesta Llei infereix al Dret i a l'Administració de Justícia, us hi penseu bé, perquè vindrà a remarcar el caràcter absolutament arbitrari i antijurídic de què aquesta Llei pateix. Jo crec que si nosaltres tinguéssim el propòsit de desacreditar la Llei, el que hauríem d'haver fet és no aixecar-nos a formular cap observació respecte d'aquesta esmena, però ens fem càrrec que és un Llei que surt del Parlament de Catalunya i creiem que és en el nostre deure de Diputats formular aquelles observacions que ens dicti el nostre criteri. Vosaltres veureu si us convé d'atendre-les, o si creieu que heu de rebutjar-les; en tot cas, nosaltres, en formular-les, haurem complert amb el nostre deure. *(Molt bé!, als escons de la Lliga Catalana.)*

El Sr. COMORERA : Demano per parlar.

El Sr. ANDREU : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Ha demanat la paraula primerament el senyor Comorera. Pot parlar la V. S.

El Sr. COMORERA : Senyors Diputats : És un fet evident que aquesta Llei ha exacerbat els sentiments de classe dels senyors propietaris. És també un fet evident que la República ha intensificat l'esperit de persecució tradicional de la classe propietària. Admetent això, cal reconèixer que des de la proclamació de la República molts conreadors de Catalunya han sofert persecucions, no perquè els treballessin malament la terra, no perquè complissin malament els contractes, sinó pel seu esperit de reivindicació proletària o de classe. Algunes vegades els propietaris s'han valgut d'arguments actuals i altres vegades s'han valgut de coses antigues que han ressuscitat durant la República. I com que l'esmena de la majoria o d'alguns membres de la Majoria es refereix a aquests casos concrets d'homes del camp que han sofert persecucions per raó de les seves idees respecte a la relació entre conreadors i propietaris, anant a cercar les rels d'aquesta persecució a coses anteriors a la República, nosal-

tres no tenim cap mena d'inconvenient en acceptar aquesta esmena i en votar-la.

El Sr. PRESIDENT : El senyor Andreu té la paraula.

El Sr. ANDREU : Senyors Diputats : El senyor Ventosa i Calvell en referir-se a aquesta esmena ha volgut presentar-la com si amb ella volgués destruir la legislació civil i totes les coses que s'haguessin fet amb anterioritat al 14 d'abril. Aquesta esmena només es refereix als conflictes i a les reclamacions que s'hagin plantejat precisament des de l'instant en què varen començar a néixer els conflictes del camp o sigui des del 14 d'abril aquí.

El Sr. DURAN I VENTOSA : Sí; però no ho diu. *(Rumors.)*

Diversos Srs. DIPUTATS de la Majoria : Sí que ho diu.

El Sr. DURAN I VENTOSA : Hi ha una «o» que ens fa nosa. *(Alguns senyors Diputats diuen uns mots que no se senten clarament.)*

El Sr. ANDREU : No hi ha dubte que durant aquest temps en què han existit aquests conflictes del camp, com deia l'amic Comorera, per part de molts propietaris alguns valent-se de influències i de recomanacions, s'havia intentat plantejar demandes de danys i perjudicis contra els obrers, anant algunes a partir dels anys 18, 19, 20 i 21; i un propietari que ve a tenir un arrendador o un parcer, moltes vegades no tenint contracte, i quan no hi ha obligació de pròrroga forçosa per part del propietari no es diu res, en el moment en què el conreador de la finca ha fet reclamació de revisió, aleshores se n'ha recordat de demanar-li danys i perjudicis, que no li havia demanat quan el conreador pagava amb usura, molt més del que justament havia de pagar. I ara han vingut aquestes reclamacions de danys i perjudicis. La Comissió arbitral tindrà la competència que la Llei li doni, i de la mateixa manera com els conflictes de treball els solucionen Comissions arbitral, tots els conflictes que neixen dels problemes del camp, o del mal conreu que s'hagi fet a la finca, com tota la sèrie de problemes de la terra, queden més garantits i amb més fe en la justícia si van a una Comissió arbitral nomenada a l'efecte que resolgui normalment aquests problemes, molt més garantits que no pas si van a la via judicial que tots hem de reconèixer que desgraciadament és de resolució lenta i costosa i els que han d'anar a pledejar per pobres, han de veure com passen mesos i anys sense veure solucionat el conflicte. I la única manera d'acabar amb els odís del camp, és que la solució sigui ràpida; i això és el que volem.

Prou saben les VV. SS. com es tramiten els plets dels pobres; quan s'ha tramitat la pobresa, cal anar a primera instància, i a segona instància, i passa un any, i un any i mig...

El Sr. TRIAS DE BES : Però, ¿qui és el pobre: el propietari o l'altre? L'autor o el demandat? *(Rumors perllongats.)*

El Sr. ANDREU : Com es veu que les VV. SS. no estan acostumats a portar plets de pobresa! El que ha portat plets de pobresa sap contra quants inconvenients ha de lluitar.

El Sr. DURAN I VENTOSA. No es tracta d'això; és al revés. (*Rumors.*)

El Sr. ANDREU: Nosaltres defensem els conreadors de la terra, fent que vagin a una Comissió arbitral i no als Tribunals.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: I si és el Tribunal Suprem, ¿què passarà?

El Sr. CANTURRI: A vosaltres, pel que es veu, us convé que hi hagin plets d'aquests. (*Rumors i protestes en la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ventosa i Calvell.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: He de declarar que no he entès els arguments del senyor Andreu. El senyor Andreu formula un argument a base d'allò que triga a presentar-se la demanda...

El Sr. ANDREU: A tramitar-se.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Sí, a tramitar-se; pel temps que triga a tramitar-se la pobresa.

El Sr. ANDREU: No, no! (*Rumors.*)

El Sr. BATTESTINI: Ho han entès malament!

El Sr. VENTOSA I CALVELL: En primer terme, tal com està redactada aquesta esmena, ja ho ha fet notar molt bé el meu company Duran i Ventosa, no solament comprèn els plets presentats després, sinó que naturalment, havent-hi la conjunció «i», comprèn els d'abans i els de després.

El Sr. ANDREU: No havíem vist la redacció definitiva.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Però prescindint d'això, direm dues coses: Primera, que l'agitació en el camp i els conflictes en el camp, no varen néixer immediatament després del 14 d'abril, sinó que passaren alguns mesos i vingueren després quan s'havien dictat uns Decrets de revisió general a tot Espanya pel Govern de la República. Per consegüent, durant aquests mesos, es varen presentar, i segurament deuen estar pendants, judicis plantejats amb posterioritat al 14 d'abril per fets anteriors al 14 d'abril. Això, per consegüent, faria que estenguéssim més enllà els límits de l'arbitrarietat d'aquesta Llei. Però jo pregunto al senyor Andreu i a la Comissió: Si algun d'aquests casos està actualment en tràmit al Tribunal Suprem, pendent de recurs de cassació, ¿creu el senyor Andreu que el Tribunal Suprem desistirà el plet i ho enviarà a la Comissió arbitral? (*Rumors en la Majoria.*)

Diversos Srs. DIPUTATS de la Minoria Catalana: Que contestin, que contestin! (*Continuen els rumors.*)

El Sr. ANDREU: I els judicis de deshauci? (*Rumors.*)

El Sr. VALLÈS I PUJALS: No van al Suprem!

El Sr. ANDREU: Que contestin, que contestin! (*Rialles.*)

El Sr. TRIES DE BES: El que nosaltres volem evitar és el ridícol que representaria el fet de què el Suprem no fes cas de les nostres Lleis. (*Protestes de la Majoria.*)

El Sr. VENTOSA I CALVELL: ¿Creieu que el Tribunal Suprem ho enviarà a la Comissió arbitral?

El Sr. ANDREU: Si haguéssim de sentir en tot moment aquesta port, aquí no aprovaríem cap Llei.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. GALÉS: La Comissió no havia conceptuat tan comprometedora una conjunció «i», malgrat ésser copulativa. De manera que sabent que la proposta del senyor Andreu sols s'atè a aquelles demandes de danys i perjudicis que s'haguessin produït després del 14 d'abril, entén que amb això ens referíem a tots aquells casos de persecució política i social que es varen desencadenar des del 14 d'abril. De manera que aquells mesos de pau de què ens parlava el senyor Ventosa i Calvell no han existit, perquè des del moment en què es va produir la sublevació al camp contra el caciquisme, el caciquisme... (*El senyor Sol diu uns mots que no arriben clarament als taquígrafs.*) El senyor Sol, pel que es veu, no sap el què és el caciquisme, perquè a Lleida no hi ha caciquisme, i per això riu. (*Rialles.*)

El Sr. VALLS I TAVERNER: Rien tóts.

El Sr. GALÉS: Des d'aquell moment, hem dit i repetim ara, s'ha produït la persecució política i social. Hi ha una classe, una certa classe social mal dirigida, mal aconsellada, que en lloc de cercar l'avenença i cercar que els conflictes no es produïssin, els enfondeix. I per a cercar una solució als conflictes ens havia semblat a la majoria de la Comissió que l'esmena del senyor Andreu tenia lloc adequat dintre d'aquest article. La Comissió està disposada, doncs, a acceptar l'esperit d'aquesta esmena i incorporar-la a l'article en el moment de la seva redacció definitiva, sempre que no es tracti més que d'aquelles demandes produïdes després del 14 d'abril, encara que siguin per danys i perjudicis d'abans del 14 d'abril, perquè ens havíem trobat sobre fets coneguts referents a demandes d'aquestes rebutjades, des del moment que hi havia el candau d'aquesta Llei presentada i s'havien retirat demandes de danys i perjudicis produïts posteriorment al 14 d'abril, substituint-se per demandes que no diguessin des del 16 d'abril, sinó que s'havia recorregut a l'argúcia de picaplets de manifestar que no eren del 16 d'abril, sinó del 12 d'abril, i llavors ja tenia jurisdicció la reclamació. Això era fer un joc de mans, i per a evitar aquests jocs de mans s'ha fet aquesta Llei. Acceptem, doncs, l'esmena del senyor Andreu que refondrem en l'article corresponent.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Justícia i Dret.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Senyors Diputats: Sense entrar a discutir l'esmena, ja que diu el President de la Comissió que tal vegada es modifiqui la redacció de l'article, em convé recollir una interpellació que ha fet el senyor Ventosa i Calvell.

«Creieu — diu — que el Tribunal Suprem si coneix de plets d'aquesta naturalesa, ¿els retornarà a la Comissió arbitral?»

Jo el que dic és que del que ens hem de preocupar nosaltres és de si aquesta Llei és constitucional o no. Si la nostra Llei és constitucional, el Tribunal de la República i tots els Tribunals del món l'hauran

d'acatar. (*Rumors en la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. VALLS I TAVERNER i altres Srs. Diputats de Lliga Catalana: Però com que no ho és!

El Sr. PRESIDENT: La Comissió, ¿accepta l'esmena?

El Sr. GALÉS: La Comissió l'accepta en principi, perquè si en aprovar l'articulat s'admeten altres esmenes, és lògic que en la redacció s'hagi d'articular aquesta esmena i les altres que puguin acceptar-se.

El Sr. PRESIDENT: Però, la Comissió, ¿no accepta l'esmena literalment?

El Sr. GALÉS: L'accepta, amb la reserva que he fet.

El Sr. PRESIDENT: Així, cal retirar l'esmena, perquè si no ha d'anar dintre de l'articulat tal com està redactada, procedeix retirar-la.

El Sr. ANDREU: Retirem l'esmena.

El Sr. PRESIDENT: Resta retirada.

A l'article 3.er no hi ha cap altra esmena, i en virtut de les paraules del President de la Comissió respecte a la conveniència de modificar l'articulat i com que no hi ha cap altra esmena presentada, donat l'avançat de l'hora, s'aixeca la sessió.

ORDRE DEL DIA

per a la sessió de dimecres

1. Precs i preguntes.
2. Continuació de la interpellació sobre «Política econòmica del Govern de Catalunya».
3. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió especial sobre el Projecte de Llei relatiu a la solució dels conflictes derivats dels contractes de conreu.

(*S'aixeca la sessió a un quart de nou i deu minuts de la vetlla.*)